Саноат учун

АЛМАШИНАДИГАН САҲИФАЛАР

«Тошкент ҳақиқати» газетаси алмашиниб турадиган саҳифаларининг навбатдаги сони иккинчи бетда чиқди.

Саноат ходимлари учун мўлжалланган саҳифада: Ж. Маҳмудовнинг **«Ҳар доим изланишда»**, К. Обидовнинг **«Қанотли ташаббус»**, Ш. Қосимовнинг **«Янгилик излаб»**, Б. Рихсиевнинг **«Минерал пахта ижодкорлари»**, Т. Мирҳодиевнинг **«Троллейбус паркида бўшашувчилик»** ва М. Абдуллаева билан Т. Ғиёсов ўртоқларнинг **«Химиянинг муруввати»** сарлавҳали мақола ҳамда репортажлари ва бошқа материалларни ўқийсиз.

Қишлоқ хўжалик ходимлари учун мўлжалланган саҳифада: «Комплекс механизациялашган звенолар — пахтачиликнинг асоси» умумий сарлавҳа остида — Б. Халиловнинг **«Мўл ҳосилнинг илк ниҳоллари»**, Д. Молчановнинг **«Механизатор—деҳқончиликда ҳал қилувчи куч»**, Ю. Власовнинг **«Помидор кўчатини соғлом ўстиринг»**, И. Абдуллаевнинг **«Меҳнатсеварлар даласида»** сарлавҳали мақола ва хабарлари босилган.

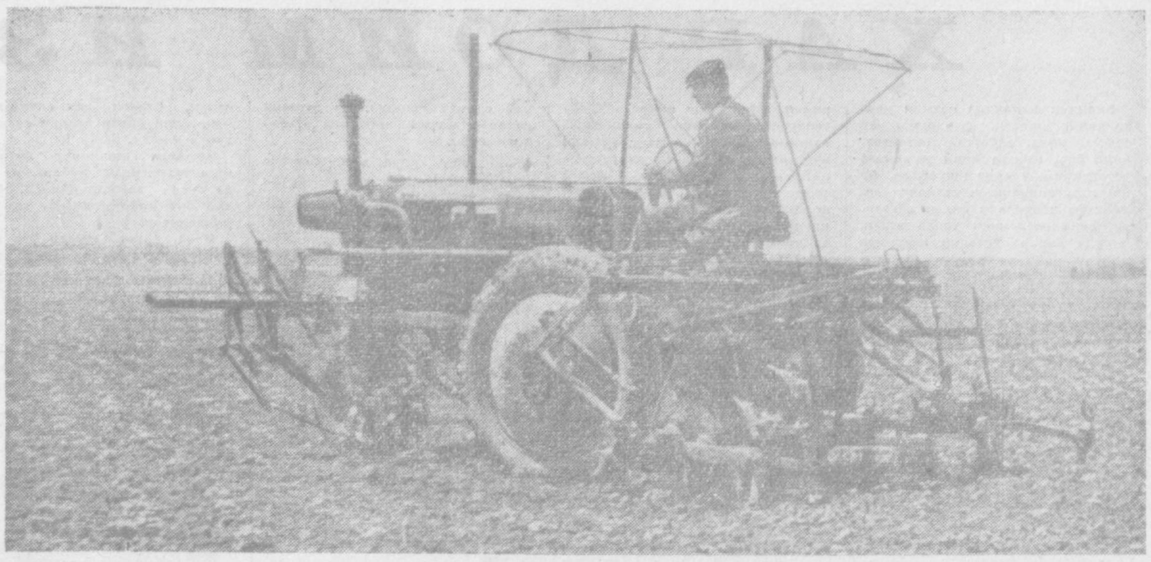

ПИЛЛАМИЗ—ТИЛЛАМИЗ

Бебаҳо бойликлар макони, табиати саҳий, еру-сувга сероб ўлкамиз бор. Пахтакор элу-юртга карвон-карвон «оқ олтин»ни ҳадя этса, чорвадор қўйи-қўзиси, жиққамой гўшт, серқаймоқ сутни, боғбон ширин-шакар мевасини ҳадя қилади. Пиллачи эса элу-юртни нафис шойи-атлас билан буркайдиган олтин пилласи билан фахрланади. Ана шу саховатли ўлкамизда бу йил катта тўй. Реепубликамизнинг бу тўйи шу забардаст катта оиланинг ҳар бир аъзосининг тўйи, тантанаси. Ҳамма унга туҳфа тайёрламоқда.

Пилла — деҳқоннинг она-Ватанга берадиган дастлабки тортиғи. Демак, пиллачи тонна-тонна нафис толали ипагини тўйимизга биринчилар қатори совға қилади.

«Пиллачи ўртоқлар, республика юбилейига сизлардан муносиб армуғон кутяпти. Кўкламги ноқулай шароит ишингизни бир оз қийинлаштириб қўйди. Лекин ишончимиз комилки, сизлар пилла қуртини жадал усулда боқиб, қийинчиликларни муваффақият билан енгасиз ва Ватанга камида 16 минг тонна пилла берасиз» дейилган Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг республиканинг барча меҳнаткашларига қарата қилган мурожаатида.

Ана шу 16 минг тоннанинг 1200 тоннасини областимиз пиллачилари етиштириб беришади. 1200 тонна. Бу рақам граммлардан ҳосил бўлади.

Областимизда бу ишнинг миришкорлари, ипак қурти боқишнинг илғорлари—ҳурматли пиллачиларимиз жуда кўп. Бекободлик Чирой опа Хайдарованн ким танимайди. У ипак қурти уруғини энг қисқа вақт ичида боқиб, аъло сифатли пилла етиштирадиган миришкорлардан бири. Калинин бошқармасидаги Свердлов номли колхознинг илғор пиллачиси Меҳригул Усмонова, «Назарбек» совхозининг пиллачилари Умри Орзиева, Раҳбар Муҳитдинова, Манзура Шодмонова сингари чевар пиллачиларимиз йил сайин пилладан муттасил юқори ҳосил кўтариб келишади. Шу кунларда бу илғорларнинг қуртхоналарида туну-кун ҳаёт қайнайди. Улар дахага кирган ипак қуртларини тўйдириб боқмоқдалар. Ўз касбини қадрлаётган бу пиллачиларимизни ҳамма ҳурмат қилади.

Лекин ипак қурти ҳамма ерда ҳам бир хилда боқилаяпти деб бўлмайди. Маълумки ипак қурти боқиш—қисқа мавсумли иш. Ана шу қисқа вақт ичида ҳар бир ишни кўнгилдагидай бажарган, пиллачининг қуртлари катта дахага кирди, аммо қуртларни баргдан қолдириб, сўкчакларни вақтида ғамламаётган, хоналарнинг ҳароратига эътибор бермаётган қуртхоналарда ҳали қуртлар энди 2-3 ёшга кирди, холос. Бундай жойларда аввало қуртлар касалланиб қолиши, баргга тўймаган ипак қурти эса баракасиз пилла ўраши мумкин.

Озуқани тежаб сарфлаш қурт боқишни муваффақиятли ўтказишнинг асосий шартларидан биридир. Шунинг учун ҳам барг қирқиш ва уни ишлатишда нобудгарчиликка йўл қўймайлик.

Пилладан мўл ҳосил етиштиришда қурт боқувчиларни рағбатлантириш, уларнинг меҳнатига ҳақ тўлашини тўғри ташкил этиш катта аҳамиятга эга. Пилланинг сифатига қараб ҳақ тўлаш, пландан ошиқча топширилган пилла қийматининг 70—80 процентини пилла етиштирувчига мукофот тариқасида берилишини жорий этиш зарур. Фарғоналик пиллачилар ишни шу зайлда ташкил этганликлари учун ҳам пилла ҳосилдорлигини йил сайин оширмоқдалар.

Ипак қурти очирилдими, пилла ўрайдиган дастани ҳам шу замониёқ тайёрлаш талаб этилади. Тадбиркор пиллачилар меҳнат қилаётган хўжаликларда тут барги ҳам етарли, даста ҳам тўла таъмин этилган. Бекобод, Калинин, Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармаларидаги қатор хўжаликларда пилла қурти намунали боқилаётир. Улар машҳур пиллачи Олияхон Султонованинг методи асосида қурт боқишмоқда. Узоғи билан 20—21 кун ичида бу ишни муваффақият билан якунлайдилар.

Лекин Бўка, Ўрта Чирчиқ зоналаридаги хўжаликларда пилла қуртини боқиш кечикаяпти. Шуни эсда тутиш зарурки ипак қуртини боқиш ғўза парвариши жадал кетаётган долзарб кунларга тўғри келади. Ҳар иккала ишни бир дақиқа ҳам кечиктириб бўлмайди. Шунинг учун ҳам бор куч, мавжуд имкониятларни тўла ишга солиб икки жанговар вазифани муваффақиятли бажаришимиз, бири-биридан қимматли дурдоналар етиштириш учун астойдил курашмоғимиз керак.

Областимиздаги ҳар бир хўжалик пилла етиштириш бўйича олинган мажбуриятни баҳорги қурт боқиш ҳисобига бажаришга аҳд қилган. Демак, ҳар қути уруғдан пландаги 50 килограмм ўрнига 60 килограммдан пилла олишга эришиш зарур.

Ҳозир ана шу баракали ҳосилни тўплайдиган энг масъулиятли дамлар бошланди. Ҳар дақиқа, ҳар соат ғанимат. Мана шу долзарб кунларда ғайрат-шижоат кўрсатиб ишлаган пиллачи ҳадемай кўнгилдаги ҳосилни, мўл пилла ҳосилини териб олади. Улар етиштирган аъло сифатли пилла тўқимачилик саноатимиз учун қимматли хомашё бўлади.

Куни кеча Ўзбекистон КП Марказий Комитети давлатга пилла сотиш планларини муддатидан илгари бажарган илғор пиллачиларнинг номини ёзиш учун ҳурмат тахтаси таъсис этиш тўғрисида қарор қабул қилди. Пиллачилар, ана шу ҳурмат тахтасидан муносиб ўрин олиш учун фидокорона меҳнат қилинг. Ватанга тонна-тонналаб ҳарир ипак етказиб бериб эл ҳурматига сазовор бўлайлик!

Тухум сотиш йиллик плани бажарилди

Жонажон республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллиги юбилейига муносиб армуғон тайёрлаш учун қизғин курашаётган оққўрғонлик паррандачилар давлатга тухум сотиш йиллик планини ҳозирнинг ўзидаёқ ортиғи билан бажариб қўйдилар. Ҳаммаси бўлиб пландаги 1 миллион 220 минг дона ўрнига 1 миллион 233 минг дона тухум сотилди.

Бошқарма чорвадорлари меҳнат активлигини ошира бориб, гўшт ва жун сотиш ярим йиллик планини 20 июнгача, сут сотиш планини эса 25 июнгача сўзсиз бажаришга қатъий қарор қилдилар. Ҳозир бошқарма хўжаликларида давлатга чорвачилик маҳсулотлари сотиш қизғин давом эттирилмоқда.

МУНОСИБ ТУҲФА

Тошкент шаҳрининг Октябрь райони саноати илдам қадамлар билан ривожланаяпти. Биринчи квартал саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш давлат плани 104 процент бажарилди, пландан ташқари 605 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Меҳнат унумдорлиги пландагига нисбатан 3 процентдан зиёдроқ ортди. Район саноатчилари апрель ойи планини ҳам ошириб адо этдилар.

Ўзбекистон трактор йиғув заводи, 2-пойафзал, ипак-йигирув фабрикалари, хўжалик буюмлари заводининг коллективлари давлат топшириқларини мунтазам муддатидан илгари бажаришяпти. Ипак-йигирув фабрикасининг меҳнатсевар коллективи Ўрта Осиё халқ хўжалиги кенгаши корхоналари ўртасида ўзаро мусобақада ғолиб чиқди. Фабрика тўрт ойлик планни 26 апрелда ошириб бажарди. 2-пойафзал фабрикаси, «Узбекгидроэнергострой», «Средазэлектросетьстрой» қурилиш трестлари улуғвор етти йилликнинг олтинчи йили биринчи квартал планини ошириб ўриндадилар.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ
ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ
ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 93 (2641) | Чоршанба, 13 май 1964 йил. | Баҳоси 2 тийин.

Бўкадаги Тельман номли колхоз механизаторлари 750 гектар майдонда барқ уриб ўсаётган мурғак ғўзаларга кўнгилдагидай ишлов бермоқдалар. Юқоридаги суратда: механизатор ўртоқ Ж. Исаев қатор ораларини культивация қилмоқда.

Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармасидаги Войтинцев номли колхоз пиллачилари 220 қути ипак қуртидан пландаги 10,3 тонна ўрнига 12 тонна аъло сифатли пилла олишга аҳд қилишган. Пастдаги суратда: Она-бола пиллачилар Саломат опа ва Ҳолниса Султоновалар қуртларга барг солишяпти. Улар бу йил ҳар қути қуртдан камида 80 килограммдан пилла олишга сўз беришган.

В. Салов ва М. Нуриддинов фотолари.

БИНОКОРЛИКДА ПЛАСТМАССАНИНГ ИСТИҚБОЛИ

Стол устида умивальник, ошхона деворларига ёпиштириладиган плиталар ва бинокорликда қўлланиладиган бошқа санитария-техника буюмларидан намуналар турибди. Янги, нафис ва кўркам буюмлар улар. Тошкентликлар бу янгиликларни биринчи бор кўришлари. Чунки ҳозирча шу хилдаги санитария-техника буюмлари бизда ишлатилмаяпти. Лекин Ленинграддаги экспериментал уйларда ҳозирдаёқ қўлланила бошланди.

Йиғилганлар зўр қизиқиш билан томоша қилаётган ана шу янгиликлар бизга Ленинграддан келди. Ленинград шаҳридаги яхлит термопластларни механо-пневматик технология бўйича қайта ишлаш тажриба-конструкторлик бюроси ходимлари Тошкентга ўзлари яратган янги хил санитария-техника жиҳозларини ҳам олиб келишди. Химик мутахассислар Тошкентдаги корхоналарда, қурилиш ва лойиҳалаш ташкилотларида бўлиб, пластмасса буюмларининг ишлаб чиқарилиши ва қўлланилиши масалалари билан қизиқишди.

Тошкент шаҳар партия комитетининг мажлислар залида яқинда ўтказилган семинар-кенгаш темаси ҳам шунга бағишланди. Семинарни шаҳар партия комитетининг секретари В. С. Скребнёв очди. Ленинградлик мутахассис, конструкторлик бўлимининг бошлиғи Ю. Е. Нейманд йиғилганларга ўз шаҳридаги қурилишларда пластмасса буюмлари қандай қўлланаётгани, конструкторлик бюроси коллективининг шу соҳадаги ижодий изланишлари, режалари тўғрисида гапириб берди.

Шундан сўнг Тошкент пластмасса буюмлари заводининг директори А. Б. Эйхер сўзга чиқди. У корхонада пластмассадан санитария-техника жиҳозлари ишлаб чиқариш имкониятлари тўғрисида сўзлади. Ҳозир заводда пластмассадан раковина тайёрлаш йўлга қўйилди. Яқин келажакда ленинградликлар тажрибаси асосида бошқа хил буюмларни ҳам ишлаб чиқариш ўзлаштирилади.

Семинар-кенгаш қатнашчилари меҳмонлар олиб келган фотосуратларни ҳам қизиқиб кўрдилар. Ленинградликлар эришаётган муваффақиятлар йиғилганларнинг барчасига манзур бўлди.

БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИ МИЛЛАТ МАЖЛИСИНИНГ ЙИҒИЛИШИ

ҚОҲИРА, 11 май. ТАСС махсус мухбирлари **Ф. Носов** ва **В. Дуганов** хабар берадилар:

Бугун Бирлашган Араб Республикаси Миллат мажлисининг махсус йиғилиши бўлди. Бу йиғилиш Совет ҳукумати бошлиғи Н. С. Хрушчевнинг Бирлашган Араб Республикасига қилган визитига бағишланди.

Н. С. Хрушчев президент Носир ва Бирлашган Араб Республикаси Миллат мажлисининг раиси Анвар Садат президиумга чиққанларида, ҳамма уларни гулдурос қарсаклар билан кутиб олади.

Миллат мажлисининг раиси Анвар Садат табрик нутқи сўзлайди.

Шундан кейин, президент Носир минбарга чиқади.

Президент Носирнинг нутқи гулдурос қарсаклар билан бўлиниб турди.

Узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб олинган Н. С. Хрушчев катта ва ёрқин нутқ сўзлайди.

Н. С. ХРУШЧЕВ НУТҚИ

Мен, деди Н. С. Хрушчев, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Олий Совети, Совет ҳукумати ва бутун совет халқи номидан сизларга, Бирлашган Араб Республикасининг шонли халқи вакилларига самимий салом топширишимдан ва ўз фаолиятингизда муваффақиятлар тилашимдан ғоят хурсандман.

Бу ерда, ўз ҳузурингизда, сўзлашга таклиф этдингиз. Биз бу таклифни мамлакатимизга, совет халқига нисбатан иззат-ҳурмат ифодаси, деб қараймиз. Совет халқи Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейин экономика, фан, маданиятни ривожлантиришда, кишиларнинг фаровонлигини оширишда олға қараб катта қадам қўйди. Биз бу таклифни мамлакатларимиз ва халқларимиз ўртасида мустаҳкамланиб бораётган дўстликнинг яна бир далили, деб ҳисоблаймиз.

Биз ерингизга биринчи қадам қўйишимизданоқ қардошларча дўстлик ва меҳмондўстлик туйғуларини ҳис этдик, биз мамлакатнинг ҳаётида катта ўзгаришлар бўлганлигини кўрдик.

Сизнинг халқингиз, деб сўзини давом эттирди Н. С. Хрушчев, ўзининг мардлигини, қатъий иродасини, империализмга ва мустамлакачиликка қарши, бутун дунёда тинчлик учун кураш ишига садоқатини оламга намойиш қилмоқда.

Шу муносабат билан Миср халқининг 1956 йилда империалистларга берган сабоғини эсга олиб ўтмай иложи йўқ. Миср халқи ўша вақтда бутун дунёдаги тинчликсевар кучларга таяниб, инглиз, француз ва исроил босқинчиларига муносиб зарба берди. Мустамлакачилар Мисрда эски тартибларни тикламоқчи бўлган эдилар. Совет Иттифоқи халқи ўша вақтда ҳам сизлар билан бирга бўлганлигини яхши биласиз, ва у, Бирлашган Араб Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш ҳамда ривожлантиришни давом эттирмоқда.

Сизлар, деди Н. С. Хрушчев, мамлакатимиз социализм қурилиши йўлидан боради, деб эълон қилдингиз. Бу эса совет кишиларини қувонтиради. Биз, коммунистлар, давлатлар ва халқларнинг социалистик тараққиёт йўлидан боришга интилаётганликларини жуда яхши англаймиз.

Мен мамлакатимизнинг тажрибасига асосланиб, сизларга шуни айта оламанки, социализм қурилиши барча моддий ресурслардан халқ манфаатлари йўлида яхшироқ фойдаланишга олиб боради, одамни бошқа одамнинг эксплуатациясидан халос қилади, экономикани, маданиятни, халқ фаровонлигини юксалтириш учун энг яхши имкониятлар яратиб беради.

Совет ҳукуматининг бошлиғи Бирлашган Араб Республикаси экономикасининг муваффақиятли ривожланиб бораётганлигини тасдиқловчи фактлар келтириб, булар ибрат бўларлик фактлар эканлигини таъкидлади. Мен, деди у, мамлакатнинг миллий мустақиллиги, суверенитетини мустаҳкамлаш учун экономикани ривожлантириш ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканлигини яна бир марта кўрсатиш учун бу фактларни келтирдим. Шу маънода гапирганда, араб социалистик иттифоқининг программаси ва мақсадлари мамлакатингизнинг келгусида олға қараб янада муваффақиятли ҳаракат қилиб бориши учун истиқболлар очиб беради.

Сўнгра, Н. С. Хрушчев совет халқининг социалистик ва коммунистик қурилишда эришган муваффақиятлари тўғрисида гапиради.

(Давоми учинчи бетда)

ОФАРИН, КОМСОМОЛЛАР

● БИР ОЙДА УЧ ЙИЛЛИК ПИЧАН ТАЙЁРЛАНАДИ. ● МАРРА — 20 МИНГ ТОННА. ● 400 КОМСОМОЛ-ЁШ КЕЛЕС ЯЙЛОВЛАРИГА ЖЎНАБ КЕТДИ.

Куни кеча «Тошкент» совхозининг кўркам қишлоғи одатдагидан гавжум бўлди. Бу ерга Калинин бошқармасининг бир неча юз ташаббускор комсомол-ёшлари йиғилишган. Бу комсомоллар областимизда энг биринчилар қатори жуда қимматли, ташаббус бошлашди: бу йилги баҳорнинг қулай имкониятларидан фойдаланиб, Келес яйловларига бориб, бир ой мобайнида уч йиллик пичан тайёрлашга қатъий бел боғлашди. Мана, ҳозир ҳар ер-ҳар ерда тўпланиб қизғин суҳбат қурган комсомол-ёшлар ана шу мавзуда гаплашишмоқда.

Биз бир суҳбат даврасига бориб қўшилдик. Бу ерда ҳам олдинда турган ишлар ҳақида гап борарди.

— Шокир, бир кунда 20 гектарга етказиб пичан ўраолсак керак-а? —дерди «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхозининг механизатори Файзулла Ҳикматов.

«Коммунизм» колхозининг механизатори Шокир Имомов бултур ҳам Келес яйловларига бориб пичан ўрган экан. 20 кунда 300 гектар ердаги пичанни ўрибди, азамат.

— Бу йил 400 гектардан ҳам оширмоқчиман, —деди у ҳамкасб дўстларига қараб, — Файзулла, сен 20 гектар дейсан, кўп паст кетма, бу йил бундан ҳам оширворамиз.

Калинин номли колхознинг моҳир тракторчиси Тўйчи Аҳмедов ҳам гапга аралашиб қолди:

— Колхозимиз бўйича 1300 гектар ердаги пичанни ўриб олиш керак экан. Мен шунинг 500 гектарини ўриб бермоқчиман.

Суҳбатдошлар чеҳрасидаги қувончга ўн чандон қувонч қўшилиб кетди. Ҳа, Тўйчининг бу ҳиммати ҳаммани қойил қолдирди...

Бироздан сўнг тантанали митинг очилди. Биринчи сўз Калинин ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Меҳринисо Убайдуллаевага берилди:

— Бу йилги баҳор чорвадор учун саҳий келди. Бепоён яйловларда ўт-ўланлар тиззага уриб турибди. Шундай бир пайтда сиз комсомол-ёшлар ажойиб ташаббус кўтариб чиқиб, меҳнаткашларимизнинг қизғин олқишига сазовор бўлдингизлар.

— Мана, сизлар ўт-ўланлар барқ уриб ўсиб ётган бепоён Келес яйловларига жўнаб кетаяпсиз. Олдингизда жуда катта вазифалар турибди. Ҳозирги қулай шароит бизга 20 минг тоннадан кўпроқ пичан ўриб олишга тўла имконият беради. Бунча кўп пичан эса бошқармамизнинг қўй-эчкилари учун бемалол уч йилга етиб беради. Ихтиёримизда оз вақт қолди. Шу 20 минг тонна пичанни узоғи билан бир ой ичида ўриб-йиғиб олишга улгуролмасак, ўт-ўланлар сарғайиб, қуриб кетиши мумкин. Сизларга оқ йўл, куч-ғайрат ва матонат тилайман!

Шундан сўнг Тошкент қишлоқ область комсомол комитетининг биринчи секретари ўртоқ Б. Тошхўжаев бу ерга йиғилган кўплаб ташаббускорларга областнинг барча комсомоллари номидан чуқур миннатдорчилик билдирди ва уларга катта муваффақиятлар тилади.

— Бизнинг комсомол-ёшларимиз бу йил 3100 тоннадан ортиқ пичан ўриб олишга аҳд қилишди. —деди «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги» колхози комсомол ташкилотининг секретари Дилором Улуғбекова, —Бу хўжалигимизнинг қўй-эчкиларига уч йилга етади. 25 комсомолимиз ана шу мақсадга эришиш учун ҳозир Келесга жўнаб кетмоқчи. Сизларни ишонтириб айтаманки, биз албатта ўз сўзимизнинг устидан чиқамиз.

Ильич номли колхоз комсомол ташкилотининг секретари Мавлон Бўрибоев сўзга чиқиб, хўжалик ташаббускорлари пландаги 990 тонна ўрнига камида 1100 тонна пичан ўришга бел боғлаганликларини ва шу юксак мажбурият юзасидан Навоий номли колхоз комсомолларини социалистик мусобақага чақирганликларини айтди. Унинг гаплари гулдурос қарсакларга уланиб кетди...

Митинг тугагач машиналар колоннаси бепоён Келес яйловлари томон йўлга чиқди. Ташаббускор комсомоллар билан биргаликда ишлаб чиқариш бошқармасининг раҳбарлари, мутахассислари, колхозларнинг раислари, врачлар, киномеханиклар, маданият ходимлари ҳам жўнаб кетишди...

Офарин, ташаббускор комсомоллар!

Ш. ШОРАҲМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Суратда: ташаббускор комсомол-ёшларнинг бир группаси.

Жун қирқиш бошланди

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ (Телефон орқали олинди). «Коммуна» колхозининг чўпонлари қўйлардан жун қирқиб олиш кампаниясини бошлаб юбордилар. Бу йил колхоз чорвадорлари ҳар бош қўйдан 2 килограммдан жун қирқиб олиш мажбуриятини олишган. Абдузуҳур Алматов, Мирсуҳбат Мирсоатов, Чиқоя Аҳмедов сингари илғор чўпонлар биринчи бор жун қирқишдаёқ ҳар бош қўйдан 1950 граммдан жун олишди. Бу ўтган йилгига нисбатан 450 граммдан ошиқдир.

Колхозда бу йил қўзилатиш плани ҳам 105 процент қилиб адо этилди. Ҳар юз бош совлиқдан 100 дан ортиқ қўзи олинди. Юқорида номлари айтилган моҳир чўпонлар эса ҳар юз бош совлиқдан 110—120 бошдан қўзи олишди.

ҲАР ДОИМ ИЗЛАНИШДА

Биринчи механика цехини корхонанинг юраги, дейишади. Бу бежиз эмас, албатта. Тепловознинг беш мингга яқин мураккаб деталлари шу ерда ишланади. Бу иш ғоят аниқликни, станокчиларнинг ўз иборалари билан айтганда, санъаткорликни талаб этади. Агарда бирор детални ишлашда бир миллиметр бўлса ҳам ноаниқликка йўл қўйилса борми, у брак бўлади, корхонага катта зиён келади. Ишчилар ана шу мураккаб, лекин жуда фахрли ишни бажарадилар.

Октябрь революцияси номидаги заводда Совет Иттифоқида биринчи бўлиб энг кучли «ТЭ—3» тепловозининг ремонт қилинабошланганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Аммо бу соҳада дурустгина натижаларга эришилди. Юзлаб запас қисмларини тайёрлаш технологияси ўзлаштирилди. Бунда шу цехнинг токари Михаил Александрович Сергеевнинг ҳиссаси айниқса каттадир. У жуда кўп новаторлик таклифларининг автори.

Яқинда шундай бир воқеа рўй берди. Цехда дизель регулятори корпусини ишлашни пухта ўзлаштириш чўзилиб кетди. Кўп меҳнат сарф қилинишига қарамай суръат ошмади. Бу детални кўплаб ишлаб чиқариш талаб қилинарди.

...Шунинг учун ҳам Сергеев ижодий изланишга тушди. Бутун куч ва билимини ишга солди. Ишдан кейин деталларнинг технологиясига оид бир қанча адабиётларни ўқиб чиқди, кечалари ухламай механизмнинг чертежларини чизиб кўрарди. Орадан кўп вақт ўтмади, у янги станокнинг конструкциясини ишлаб чиқди. Чертежнинг тафсилотлари билан завод рационализаторлик ва ихтирочилик бюросига топширди. Унинг иши юксак баҳоланди. Станок цех слесарларининг кучи билан ясалди ва синаб ҳам кўрилди.

Ижодкор ишчининг бу катта иши тўғрисидаги хабар бир зумда бутун заводга ёйилди. Ишчилар бирин-кетин келиб, уни табрикладилар.

Мана, ўртоқ Сергеев ўзи ихтиро қилган станоги олдида туриб дизель регулятори корпусини ишламоқда. Илгари беш сменада бажариладиган иш энди бу станок ёрдамида бир сменада бажариладиган бўлди. Меҳнат унумдорлиги 4 марта ошди. Ҳар бир деталь таннархи 2 сўмга камайтирилди. Янги станокка «Сергеев станоги» деб ном берилди.

Совет Армияси сафида хизмат вазифасини адо этгандан кейин Михаил Александрович Сергеев меҳнат фаолиятини шу заводда бошлаган эди. Мана орадан ўн йил ўтди. Шу ерда ўсди ва камол топди.

Цехда Сергеев ҳақида баъзан гап кетганда:

— Ёш бўлса ҳам ақли расо, ҳар ишга моҳир, зеҳни ўткир йигит,— деб қўйишади кекса ишчилар.

Ҳақиқатан ҳам шундай. У смена нормаларини муттасил ошириб бажариш билан бирга ажойиб рационализатор сифатида ҳам заводда донг чиқармоқда. Утган беш йил давомида унинг 30 га яқин қимматли рационализаторлик таклифи ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бу корхонанинг 12000 сўм маблағини тежаш имкониятини беради. Ёш новатор 1961 йилда Коммунистик партия сафига қабул қилинди. У шу кунда ўзининг техника билимини ва сиёсий онгини ошириш мақсадида электр механика техникумида ўқимоқда. Бу ҳам унинг новаторлик фаолиятини оширишга ёрдам бермоқда. Бундан ташқари, у ўз тажрибаларини ишчиларга ўргатяпти.

Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонт заводи биринчи механика цехининг токари Михаил Александрович Сергеев ўз касбини севади. Ана шунинг учун ҳам унинг ижоди гулламоқда.

Моҳир рационализатор мураккаб участкаларга механизацияни жорий этиш устида ишламоқда. Тажрибали новатор бу муаммонинг уддасидан чиқиш учун кун сайин ижодий изланмоқда.

Ж. МАҲМУДОВ.

ҚАНОТЛИ ТАШАББУС

Саратов ва Пенза машинасозлари қимматли ташаббус бошладилар. Улар тайёрланган маҳсулотни фақат юқори сифатга топширишга аҳд қилдилар. Бу олижаноб ташаббусни заводимиз коллективи қизғин маъқуллади.

Ҳозир корхонамизда янги ташаббус асосида кўп ишлар қилинаяпти. Ҳамкасбларимиз тажрибасини пухта ўрганиш мақсадида завод техника контроли бўлимининг бошлиғи П. Борчуков, старший мастер М. Шульц ўртоқлар яқинда Саратов машинасозлари ҳузурига бориб келишди. Улар ташаббускор дўстларимиздан кўпгина янгиликларни ўрганиб қайтдилар. Ана шу янгиликлар асосида заводимизда маҳсулот сифатини текширувчи махсус комиссия туздик. Илғор ишчилар ва юқори малакали инженер-техник ходимлардан иборат бўлган бу комиссия кенг жамоатчиликка суянган ҳолда иш олиб бормоқда.

Маълумки, тўқув машиналари жуда кўп ва хилма-хил деталлардан ташкил топади. Ана шу мураккаб деталларни бенуқсон тайёрлаш заводимиз маҳсулотининг аъло сифатли бўлишини таъминлайди. Лекин бу ўз-ўзидан бўлмайди албатта. Бунинг учун аввало техника сирларини пухта эгаллаш зарур. Шу мақсадда биз ишчилар малакасини оширишга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Корхонамизнинг қуюв цехида, темирчилик-пресс ва тайёрлов цехларида кўпгина тадбирлар амалга оширилятпи.

Ишчилар учун қисқа муддатли курслар ташкил этилди. Машғулотларни завод инженер-техник ходимлари олиб бормоқдалар. Илмга астойдил меҳр қўйган машинасозларимиз бу курсларга актив қатнашмоқдалар. Бу ўз навбатида янги меҳнат ютуқларига гаров бўляпти.

Коллективимиз жаҳонда биринчи бўлиб, «ПК—100» маркали янги машинани кўплаб ишлаб чиқаришга ўтди. Заводимиз инженер-конструкторлари ихтиро қилган бу янги машина мамлакатимиз тўқимачилик саноати тараққиётида муҳим аҳамиятга эга. Янги агрегат анча ихчам. Бу эса ишлаб чиқариш майдонларидан самаралироқ фойдаланишга имкон беради. Унинг иш унуми ғоят юқори, чунки бир йўла икки операцияни бажаради. Ип йигиради ва йигирилган ипларни махсус найчаларга ўрайди.

Корхонамизда биринчи марта ишлаб чиқарилаётган «ПЛ—66—6» маркали янги агрегат ҳам диққатга сазовордир. Бундай мукаммал агрегатларнинг ҳар бири иккита арқоқ ва битта йигирув машинасининг ўрнини босаолади. Бундан ташқари заводимиз коллективи шиша толалари тайёрлайдиган химия корхоналари учун тўрт хил янги машина ишлаб чиқаришни ўзлаштирди.

Янги машиналарни ишлаб чиқариш ҳамда сифатини яхшилашда Мусулмон Қлибоев, Иван Лягошин, Зокир Багжонов, Степан Неживих ўртоқлар бошлиқ коммунистик меҳнат бригадалари аъзоларининг улуши, айниқса, катта бўляпти. Заводимизда бундай пешқадам бригадалар кўп. Ҳамма бир жон, бир тан бўлиб астойдил меҳнат қилаётгани туфайли корхонамизда биргина март ойининг ўзидаёқ планга қўшимча қарийб 253 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Заводимиз маркаси қўйилган хилма-хил янги машиналардан Иттифоқимиз тўқимачилик корхоналарига, шунингдек социалистик мамлакатларга кўплаб жўнатиб турибмиз. Яқинда Чехословакия ва Польшага бир неча янги агрегат юбордик.

Чет давлатлардан кўплаб заказлар олаяпмиз. Бу йил Туркия, Индонезия, Ҳиндистон ва Бирлашган Араб Республикасига кўп миқдорда машина ва ускуналар тайёрлаб беришимиз керак.

Биз машиналаримизнинг арзон, сифатли ва чидамли бўлишини таъминлаш учун барча имкониятларимизни тўла сафарбар этамиз.

К. ОБИДОВ,
Тошкентдаги Ю. А. Гагарин номли тўқимачилик машинасозлиги заводи касаба союз комитетининг раиси.

Янгийўлда яқингинада ишга туширилган кондитер фабрикаси ҳозир кунига 10—12 тоннадан ширинлик ишлаб чиқармоқда. Фабрика цехлари энг замонавий механизмлар билан жиҳозланган. Чап томондаги суратда мармалат ишлаб чиқарувчи линияни кўриб турибсиз. Унгда эса ирис ишлаб чиқарувчи бўлим тасвирланган. Олдинги қаторда илғор ишчи К. Каримова.
М. Нуритдинов фотоси.

ЯНГИЛИК ИЗЛАБ

Директор бир куни бош инженерни кабинетга чақириб кўпдан бери ўйлаб юрган мақсадини ўртага ташлади.

— Наум Абрамович, корхонамизни реконструкция қилсак деган фикрим бор эди. Ахир қачонгача кустарчиликни давом эттирамиз, — деди.

Шунда бош инженер қувониб:

— Жуда соз, Наби Жумабоевич. Эртагаёқ техника кенгаши тузамиз. Бамаслаҳат иш бошлаймиз.

Завод реконструкцияси лойиҳаси учун тезда конкрус эълон қилинди. Бу тўғрида ишчилар ҳам, раҳбарлар ҳам, ҳамма-ҳамма бир жон бир тан бўлиб бош қотирди. Кўп ўтмай конкурс жюриси 6 та таклиф лойиҳасини олди. Авторлар ичида завод механиги Искандар Жетере, электромонтёр Виктор Тимашов, токарь-слесарь Рустам Муродасилов ва бошқа жонкуярлар бор эди. Улар ичида Н. Жумабоев ва Н. Пироговский ўртоқлар лойиҳаси техника кенгаши диққатини ўзига тортди. Бу ажойиб лойиҳада колбаса цехини тўла автоматлаштириш кўзда тутилган. Халқ хўжалиги кенгаши лойиҳани маъқул топиб тасдиқлагач, ихтирочилар енг шимариб ишга киришишди.

Реконструкцияни уч этапда амалга оширишга қарор қилинди. Ишнинг энг оғир томони ускуналарни завод шароитида тайёрлашда эди. Чунки корхонани автоматлаштириш иши иттифоқимизда қилинаётган биринчи тажриба эди.

Долзарб кунларда директор кабинетидаги чироқ алла-маҳалгача ўчмасди. У бош инженер билан чизмаларни текширар, ҳисоб-китоб қилар, тортишарди. Ниҳоят ижодий меҳнат илк самараларини берди. 1958 йили реконструкция лойиҳасининг биринчи навбати амалга оширилди. Оддий қозонлар ўрнига буғ камералари ўрнатилди. Осма йўллар такомиллаштирилди. Натижада машина залидан тайёр маҳсулот омборигача бўлган масофадаги технологик процесс узлуксиз давом этадиган бўлди. Бу янгилик корхона учун йилига 17,5 минг сўм иқтисодий фойда келтирди.

— Оловсиз тутин чиқариб бўлмасмикан? — ўйлади директор. Бош инженер ҳам шу ҳақда бош қотирди. Ўзаро ҳамкорлик бу муаммони тезда ҳал этди. Металл дискни ёғочга ишқаланса бинойидек тутун бурқсиб чиқар экан. Колбасани дудлашга бундан яхшиси бўлмайди. Тез орада тутун генератори ҳам ихтиро қилинди. Натижалар чакки бўлмади. Янги усул билан йилига 14 минг сўмлик ўтин тежаш имконияти туғилди. Ажойиб ихтиро, ҳамма унга қойил қолди.

Оловсиз тутун ҳосил қиладиган генераторнинг шуҳрати бутун Иттифоққа ёйилди. Корхонани мамлакат танииди. Янгийўл тажриба — экспериментал колбаса заводи аста-секин қаддини ростлайбошлади. Автоматика маҳсулот салмоғини ҳам, сифатини ҳам оширди. Иш шароити яхшиланди. Корхона коллективи шаҳарда биринчи бўлиб коммунистик меҳнат корхонаси деган шарафли номни олишга муяссар бўлди.

Сўнгги тўрт йил завод шуҳратини яна ҳам оширди. Бу даврда эришилган ютуқларни кўриб кўзларинг қувонади, дилинг яйрайди. Мана у зафарли йиллар:

1960 йил. Заводга коммунистик меҳнат корхонаси деган фахрли ном берилди.

1961 йил. Корхонада универсал поток линия ишга тушди. Бундай технологияни жорий қилишганлиги учун завод директори Наби Жумабоев ва бош инженер Наум Абрамович Пираговский ўртоқларга Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан «Республикада хизмат кўрсатган ихтирочи» унвони берилди.

1962 йил. Корхоча Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида қатнашиш шарафига муяссар бўлиб иккинчи даражали диплом билан тақдирланди. Илғор ишчилар бронза медали, директор ва бош инженер эса катта кумуш медали билан мукофотландилар.

1963 йил. Корхона янги хил маҳсулотлари билан Бутуниттифоқ дегустация конкурсига қатнашди. Олти хил янги маҳсулот аъло баҳо олди. Уларнинг авторлари Н. Жумабоев ва Н. А. Пираговский ўртоқларга конкурснинг бронза медали топширилди.

Янгилик яратувчилар ҳамон изланишди. Меҳнатсеварлар республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик тўйигача заводни тўла автоматлаштириш тадбирларини кўришмоқда. Шундан кейин барча процесслар завод марказий пультдан бошқарилади. Технологик жараёнлар телевизор экранларида аён кўриниб тураверади. Ҳа, бу орзулар ушаладиган кун узоқ эмас. Коллектив ғайрати ва шижоати бундан далолат бериб турибди. Рашид Устабобоев, Геннадий Захорольчий, Федор Чипахин, Марям Муҳаммаджонова каби ўнлаб ишлаб чиқариш илғорлари, жонкуяр рационализаторлар корхона шуҳратини ошириш учун тинмай меҳнат қилмоқдалар. Улар кафтида корхона ўсаяпти, улғаяяпти.

Ш. ҚОСИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ХИМИЯНИНГ МУРУВВАТИ

Цинкография ва босма цехига ҳам химия кириб келди. Химиявий моддалар ёрдамида китоб ва журналлар ҳам энди галванланган саҳифаларда босиляпти.

Илгарилари галвансиз саҳифалар 15—20 минг нусха китоб ва журнал бетини босишга зўрға чидаш берар эди. 150—200 минг тиражли китоб-журналларни босиб чиқариш учун эса стереотип саҳифалар 5—10 марталаб матрицадан қайта қуюлар ва натижада маҳсулот таннархи анча қимматга тушар эди. Қўшимча қўрғошин эритмаси, электр энергияси, вақтнинг сарф бўлишини айтмайсизми.

Энди химия матбаачилар жонига оро кираяпти. Саҳифанинг устки юпқа мўъжизали моддалар билан қопланаётганлиги натижасида чидамлилиги ошмоқда. Никелланган саҳифалар 1 миллион босма листни тўхтовсиз босиб чиқариш имконини бераяпти. Бу галванланган саҳифаларни тайёрлашда илгаригига нисбатан 2—3 марта кам вақт талаб этади. 30—40 килограмм қоғоз тежаб қолинади.

Босма цехида жорий қилинган янгилик биргина шу эмас. Ҳозирги кунда босма машиналари барабанига капрон ўралаяпти. Илгарилари барабанларга қоғоз ўралар ва мойлаб турилар эди. Ҳар 4—5 минг варақ босилиб чиққандан кейин мойланган қоғозни янгилашга тўғри келарди. Бир сменада 5—6 марта машинани тўхтатиб, барабан қоғозлари мойланар эди. Бунинг учун камида 40—50 минут вақт, 1—1,5 килограмм мой, 20—25 килограмм қоғоз сарфланарди. Капрон бундай исрофгарчиликларга чек қўйди. Иш жараёни тезлашиб, маҳсулот таннархи арзонлашди.

Босма цехининг ротация участкаси коллективи, Н. Хоменко, П. Карафулидис ўртоқлар бошлиқ коммунистик меҳнат бригадалари аъзолари бу янгиликларга таяниб, ажойиб натижаларга эришмоқдалар. Шу йилнинг тўрт ойлик планни ортиғи билан адо этишди улар. Ротация машинаси бригада аъзолари биргина март ойида бир тоннага яқин қоғозни тежаб қолишди. Февраль ойида тежалган қоғоз ҳисобига 42 минг нусхадан ортиқ газета босиб чиқарилди.

«Правда Востока», «Қизил Ўзбекистон» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриёти босмахонаси меҳнатсеварлари янгиликлар изидан боришда давом этишаяпти. Янгиликка ҳамроҳ бўлган кишига муваффақиятлар ёр бўлишини билишади улар.

М. АБДУНАБИЕВА,
Т. ҒИЕСОВ.

Тошкент ремонт экскаватор заводининг меҳнаткашлари Мирзачўлни ўзлаштирувчилар учун кўплаб ускуналар ишлаб чиқармоқдалар. Суратда: омбор мудири А. Я. Савельева ускуналар комплексини сортировка қилмоқда. Чўлқуварлар тез кунда экскаваторларнинг янги-янги механизмларини оладилар.
А. Абалян фотоси.

РАДИО—КРАННИ БОШҚАРАДИ

Ҳозирги кунда йирик гидротехника қурилишларида бетонни ётқизиш, металл конструкцияларни монтаж қилиш ва узелларни ўрнатиш ишларида кабелли кранлардан фойдаланиш қўл келаяпти.

Кабелли кран икки минорадан иборат. Улар ўзаро бақувват трослар билан тортиб қўйилган. Юк кўтаришга мослаштирилган тележка шу трослар бўйлаб ҳаракат қилади. Машина хонасидан бошқариладиган кранларнинг бири пўлат рельслар устида дарёнинг қарши қирғоғига ёки монтаж майдонининг четка қисмига томон ҳаракат қилиб туради. Мўъжизакор бу кран минг метр атрофида 25 тоннагача бўлган юкни бемалол кўтараверади.

Шу вақтгача кабелли кранни бошқариш унчалик яхши такомиллашмаган эди. Кранни бошқараётган машинист ҳаракати тележкачилар сигнали билан мувофиқ равишда бўлиши керак. Бу тунда ишлашга анча қийинчиликлар туғдирарди механизмларни, нозик юкларни ортиш-тушириш процесси учун ҳавфли ҳам эди.

Куйбишев шаҳридаги «Оргэнергострой» институтининг механизация ва автоматизация бўлимида кабелли кранни бошқариш системасига ажойиб янгилик киритилди. Энди краннинг иш зонасига жойлашган оператор пульт билан радио орқали ишни бемалол бошқараверади. Юк кўтариш ва тушириш оралиғи айтарлик узоқ бўлмаса, унда операторнинг ўзи крандаги барча механизмларни бирйўла бошқара олади. Агар қурилиш майдонининг кўриниши ёмонроқ бўлса (айниқса минoралар оралиғи узоқ бўлса), кабина ичидаги машинист юклаш операцияларига ёрдам беради, тележкани юк тушириш ерига яқинлаштиради. Машинист сигналидан кейин оператор радио орқали тележкаларга механизмни улайди ва уларни юк бор жойга келтиради. Сўнг юклаш илгагини ҳавфсиз баландликкача кўтаргач, кранни машинист ихтиёрига топширади.

Радио билан бошқаришга машинист кабинасига ўрнатилган переключатель орқали ўтилади. Радиопередатчик тележка механизмлари ва илгакни ишга туширади, аварияларни бартараф этади, иш шароити тўғри келиб қолса, кранни машинистсиз ҳам бошқара олади.

Радио орқали бошқариш системаси кран механизмларига буйруқ беради. Узатиш, қабул қилиш ва бажариш учун берилган 17 частотали командалар 500—5000 герцли диапозондан ўтади. Бу участкалар модуляцияси ультра қисқа тўлқинда тебранади.

Кабелли кранни радио орқали бошқариш узоқ вақтли синовдан сўнг ўзини оқлади. Бу усул жуда ҳам ишончли, унумли ва тежамлидир. (АПН).

БАЙРОҚДОРЛАР

Анатолий Грачёв бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси аъзоларини корхона машъаллари дейишади. Азаматлар йил бошидан бери зиммаларидаги топшириқларни ортиғи билан адо этиб, бригадалараро таъсис этилган Қизил байроқни ўз қўлларида сақлаб келмоқдалар. Улар ғайрати ҳамон жўш урмоқда: кунлик топшириқларни 120—130 процентдан адо этиб, ҳамкасбларга намуна бўлаяптилар.

Машъалларга тенглашиш иштиёқида меҳнат қилаётганлар корхонада оз эмас. С. Саиджамолов, З. Аҳмаджонов, У. Пўлатов ўртоқлар каби серғайрат ишчилар ҳар сменада 140—150 той пахтани пресссламоқдалар. Улар каби пешқадамлар шижоати туфайли Тошкент пахта тозалаш заводи коллективи тўрт ойлик планни деярлик 110 процент адо этди.

Корхона меҳнатсеварлари фақатгина тола ва момиқ ишлаб чиқариш билан чегараланмаётирлар. Уруғлик чигитнинг сараси ҳам улар қўлидан чиқаяпти. Урта Чирчиқ, Юқори Чирчиқ, Калинин ишлаб чиқариш бошқармаларидаги пахтакор хўжаликларга 5105 тоннадан ортиқ уруғлик чигит етказиб беришди.

М. ЖАЪФАРОВ.

МИНЕРАЛ ПАХТА ИЖОДКОРЛАРИ

Валентина эндигина лабораториядан чиққан ҳам эдики, Кобзевга дуч келди. Унинг важоҳатини кўриб, қиз чўчиб кетди.

— Нима гап, тинчликми?

Кобзев кепкасини ечиб пешонасидан қуйилиб тушаётган терларини артди:

— Ишимиз тўхтаб қолади энди... Автопогрузчик бузилиб қолди.

Валентинанинг чеҳраси жиддийлашди. Бир зум ўйланиб қолди.

— Тузатса бўладими?

— Уч-тўрт кунсиз тузалиши маҳол, — деди Кобзев нахушлик билан.

Кобзев билан Валентина автопогрузчик ёнига етиб боришганида бир неча қовоғи солиқ ишчилар машинани ўраб туришар эди. Ҳозиргина ёғиб ўтган ёмғир шабадаси Валентинанинг этини жунжитди. Бир неча жуфт кўзлар «энди нима қиламиз?» дегандек унга тикилиб турйшибди.

Валентина нима дейишини билмай, туфлисининг учи билан бир пас ер чизиб турди. Уни бу қийин аҳволдан, ишчиларни эса катта ташвишдан тажрибали ишчи Шадрин қутқазди.

— Автопогрузчик бузилган бўлса, тузатамиз, — салмоқланиб гап бошлади у.— Биз ҳозироқ Кобзев билан ишга киришамиз. Сен, Валентина, машиналар ёнига бир-иккита тажрибали ишчилардан қўйда, қолганларини завод ҳовлисига олиб бор. Керакли хомашёни автопогрузчик тузалгунча қўлда бўлса ҳам ташиб туринглар.

Шадрин билан Кобзев шошилмасдан ишга киришиб кетди.

Цех ишга тушганига бир йил тўлиши арафасида бўлиб ўтган бу воқеани бизга Валентинанинг ўзи ҳикоя қилиб берди.

Автопогрузчик тузалгунча қўлда ишлашга тўғри келди. Шундай бўлса ҳам машиналар бирон минут ҳам бўш турмади. Иш аввалгидек давом этаверди.

Кобзев билан слесарь Шадрин ишдан кейин қолиб автопогрузчикни ремонт қилдилар. Эртасига пешиндан кейин Кобзев автопогрузчикни хомашё ортиладиган жойга ғизиллатиб ҳайдаб келганида ишчилар ниҳоятда қувониб кетишди.

Цехда яна ҳаёт қайнай бошлади...

Оҳангарон цемент заводининг мастери Валентина Хорошилова сменаси коллектив фахри ҳисобланади. Бу аҳил коллектив ўтган ойни яхши кўрсаткичлар билан якунлади. Мана бир неча ойдирки, завод партия комитети ва дирекциясининг кўчма Қизил байроғи уларнинг цехида ҳилпираб турибди. Коммунистик меҳнат коллективи деган юксак ном учун курашаётган смена меҳнаткашлари маҳорат ва малакаларини тобора оширишаяпти. Смена ишчилари ўртасида бир неча касбни эгаллаб олган кишилар кўпчиликни ташкил этади. Уларнинг баъзилари ҳатто учтагача касбни ҳам эгаллаб олишган. Масалан, Равил Мустафинни олайлик. Бу йигитнинг асосий касби слесарлик. Лекин у вагранкада ҳам бемалол ишлай олади. Шихтовкачи Микор бўлса, вагранкада ишлашни ҳам уддалайди. Автопогрузчикда ишловчи Кобзев ҳам иккинчи касбга ихлос қўйганлардан. У қисқа муддатда шихтовкачиликни пухта эгаллаган.

Б. РИХСИЕВ.

ТРОЛЛЕЙБУС ПАРКИДА БЎШАШУВЧИЛИК

— Троллейбус ҳа деганда келавермади, ишдан кеч қолдим.

— Бузуқ машинани йўлга чиқариб нима қилишаркин! Беш-ўн қадам юрар-юрмас сафдан чиқди-я.

— Шу транспортдан ҳеч ёлчимадик-да.

Сўнгги пайтларда йўловчилар оғзидан шу мазмундаги шикоят сўзлари тез-тез эшитиладиган бўлиб қолди. Булар — ҳақли эътирозлардир. Чиндан ҳам Тошкент шаҳридаги 1-троллейбус парки йўловчиларга кўнгилдагидек хизмат қилмаётир.

Саноат область партия-давлат контроли комитети троллейбус паркининг ишлаб чиқариш-маъмурий фаолиятини синчиклаб текшириб чиқди ва тегишли қарор қабул қилди. Текшириш пайтида ишга халақит бераётган кўпгина жиддий камчиликлар аниқланди.

Паркда ўтган йили кўпгина асосий кўрсаткичлар бўйича белгиланган план бажарилмай қолди. Пассажирлар ташиш топшириғи 99,3 процент бажарилди. Шу йилнинг дастлабки ойларида ҳам кўпгина кўрсаткичлар тўла адо этилмади.

Бундай бўшашувчиликнинг содир бўлишига сабаб нима? Аввало парк бўйича машиналардан фойдаланиш коэффициенти жуда паст чунки машиналар сифатсиз ремонт қилинади. Оқибатда троллейбуслар иш пайтида тез-тез линиядан чиқиб қолмоқда. Бу нарса пассажирларни ташишдаги нормал ҳолга путур етказаётир. Паркда кадрлар қўнимсизлиги кучайган, ишчи кучи ва троллейбус ҳайдовчилар етишмайди.

Мана шуларнинг ҳаммаси пассажирлар ташиш таннархининг қимматлашиб кетишига сабаб бўлаётир. Ҳозир бир пассажирни ташиш планда белгиланганидан 0,03 тийин қимматга тушмоқда. Шунингдек машиналарни ремонт қилиш ва улардан фойдаланишга белгиланганидан 56 минг 504 сўм кўп маблағ сарфланди.

Шу йилнинг фақатгина январь ва февраль ойларида сифатсиз ремонтдан чиқарилганлиги сабабли 1536 машина йўлда бузилиб қолиб, паркка қайтиб келди. Икки ой ичида 270 машина куни йўқотилди.

Парк территориясида бўлсангиз, хўжасизлик, боқи-беғамлик оқибатларини кўриб, ҳайронликдан ёқа ушлайсиз. Вагон-ремонт заводидан олинаётган кўп миқдордаги бронза, мис ва бошқа металлар деталь тайёрланаётган пайтда чиқиндига чиқариб юборилаяпти. Резина, ҳар хил агрегатлар ва бошқа моддий бойликлар ҳар қаер-ҳар қаерда сочилиб ётибди. Иш жойларида тартиб йўқ.

Парк складида мавжуд буюмлар тўғри ҳисоб-китоб қилинмайди. Инвентарлаш ёмон олиб борилади. Шу сабабли склад мудири И. Макадзеба 4 минг 86 сўмлик маблағнинг қаерга кетганини билмай гаранг. Трамвай-троллейбус бошқармасининг бухгалтер-ревизори С. Мочалов парк бухгалтериясини сифатсиз тафтиш қилиб келган. Шу сабабли бухгалтерлардан Г. Литвинова ва П. Киселевалар давлат мулкини талон-тарож қилишга йўл қўйиб, 9 минг сўмлик зиён етказдилар.

Паркда кадрларни ўқитиш, уларни тарбиялаш ишлари мутлоқ ёмон йўлга қўйилган. Меҳнат интизомини бузувчиларга қарши курашилмайди. Меҳнаткашлардан тушган шикоят ва аризаларни кўриб чиқиш уёқда турсин, ҳатто рўйхатга қайд қилиб борилмайди.

Троллейбус паркида инженер-техник кадрлар танлаш ва жой-жойига қўйиш ёмон аҳволда. Кўпчилик цех бошлиқлари ва мастерлар 7-8 синф маълумотига эга бўлганликлари учун ишчиларга малакали раҳбарлик қилолмаётирлар.

Паркдаги бундай бўшашувчилик сабабларини сўрасангиз, раҳбарлар турли баҳоналарни рўкач қиладилар. Бироқ мавжуд камчиликларнинг олдини олиш учун тегишли тадбирлар белгиламайдилар. Агар ички имкониятлар тўла сафарбар этилганида эди, паркда бундай тартибсизликлар бўлмаган, давлат плани бажарилган ҳамда шаҳар меҳнаткашларига намунали хизмат кўрсатилган бўларди.

Комитет текшириш натижаларини ўз йиғилишида қараб чиқар экан, юқорида кўрсатиб ўтилган камчиликларнинг содир бўлишига алоқадор шахсларни қаттиқ огоҳлантирди. Трамвай-троллейбус бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Н. Подгорнийнинг рўй берган камчиликларни тезда йўқотиш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланаётганлиги тўғрисидаги ахборотини инобатга олди. Парк директори И. Гольдис қаттиқ жазоланиши лозим эди. Лекин унинг ишга яқинда келганлиги ва троллейбус паркидаги аҳволни яхшилаш учун бир қатор шошилинч тадбирлар белгилаганлиги ҳисобга олиниб, огоҳлантириш билан чегараланилди. Комитет қарорнинг бажарилиши тўғрисида ахборот шу йилнинг 1 июнида эшитилади.

Т. МИРҲОДИЕВ.

Саноат саҳифаси

Н. С. ХРУЩЧЕВ НУТҚИ

(Боши биринчи бетда).

Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейинги йилларда, деди Н. С. Хрушчев, мамлакатимизда саноат ишлаб чиқариши 50 баравардан зиёд кўпайди. Биз қудратли социалистик индустрияни вужудга келтириб, иқтисодий қолоқликка абадий хотима бердик. Ўтмишда иқтисодий жиҳатдан қолоқ бўлган Россия эндиликда жаҳоннинг иккинчи индустриал давлати бўлиб қолди. Биз космосга биринчи марта парвоз қилиб, том маъноси билан эндиликда осмонни штурм қилмоқдамиз.

Партиямиз XXII съездининг қарорлари, бу съездда қабул қилинган коммунистик қурилиш программаси совет халқи олдида экономикамизни, фан ва маданиятимизни тағин ҳам барқ уриб юксалтириш учун янада буюк истиқболлар очиб беради. Бу —бизнинг мамлакатимизда унинг қудратини мустаҳкамлашга, халқнинг фаровонлигини оширишга қаратилган янги ўзгаришларнинг қудратли воситасидир.

Кўп миллатли мамлакатимизнинг барча халқлари, барча республикалари қардошларча ҳамдўстликда ўз экономикаси ва маданиятини ривожлантириш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқдалар.

Мисол учун Ўзбекистонни олиб кўрайлик. Ўзбекистоннинг ўтмишдаги тақдири Мисрнинг тақдирига кўп жиҳатдан ўхшаб кетар эди. Ўзбекистон ўтмишда чоризмнинг мустамлакаси, ҳуқуқсиз ва мазлум кишиларнинг мамлакати, камбағаллик ва касаллик авж олган мамлакат эди. Ўзбекистонда саноат сира ҳам ривожланмаганлиги сабабли, ҳатто михни ҳам узоқ жойлардан келтирар эдилар. Ҳозир-чи? Совет Ўзбекистонида 100 дан ортиқ саноат тармоғи бор. Ўзбекистон ўз маҳсулотини жаҳоннинг 58 мамлакатига экспорт қилмоқда! Ҳозирги кунда Ўзбекистонда ишлаб чиқарилаётган электр энергияси революциядан илгариги бутун Россияда ишлаб чиқарилган электр энергиясидан тўрт баравар ортиқдир. Мен фақат электр энергияси тўғрисида гапираяпман, аммо, экономиканинг ҳар қайси соҳаси тўғрисида, халқ маорифи ҳақида, Ўзбекистондаги илмий тадқиқот муассасалари, олий мактаблар, университет, Фанлар академиясининг фаолияти тўғрисида, театр санъати, кино, рассомчилик ва адабиёт тўғрисида ҳам худди шу гапларни айтиш мумкин бўлур эди.

Ленинча миллий сиёсатнинг буюк ғалабаси — Шарқдаги совет республикаларида хотин-қизларнинг озод қилинганлиги мамлакатимизнинг жуда катта ифтихоридир. Эндиликда бизнинг мамлакатимизда барча хотин-қизлар ҳамма ҳуқуқлардан эркаклар билан бир қаторда фойдаланмоқдалар.

Сиз ҳозирги ўзбек қишлоғига борганингизда, кўз олдингизда намоён бўладиган биринчи нарса — сон-саноқсиз радио ва телевизион антенналардир! Ўзбекистон шундай республикага айландики, унда яшовчи граждан ҳаётни электрсиз тасаввур этолмайди.

Совет Иттифоқидаги бошқа миллатлар каби ўзбеклар ҳам совет ҳаёти шароитида ўз ташаббусларини кучайтириб юбордилар, ўз талантларини барқ уриб юксалтирдилар, ўз бахтининг чинакам яратувчилари бўлиб қолдилар. Бошқа совет республикалари каби Ўзбекистон мисоли ҳам социалистик демократия тараққиётни олға бостирувчи нақадар қудратли кучга айланганлигини жуда яққол исбот этади.

Сўнгра, Н. С. Хрушчев бундай деди: Ёш мустақил мамлакатлар сиёсий озодликни қўлга киритиб, иқтисодий соҳада лаънати ўтмишга дарҳол чек қўйишга, ўз саноати, қишлоқ хўжалиги, ўз савдосини ривожлантиришга интиладилар.

Совет Иттифоқи ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар ҳам антиимпериалистик кучларнинг мустаҳкамланишидан ва империализм позицияларининг заифлашувидан астойдил манфаатдордирлар. Улар ўз экономикаларини тўхтовсиз юксалтириш тўғрисида ғамхўрлик қилишни ва мустамлакачилик асоратидан қутулган мамлакатларга ҳар томонлама ёрдам беришни ўзларининг энг биринчи интернационал бурчлари, деб ҳисоблайдилар. Халқаро коммунистик ва ишчи ҳаракати ўз озодлиги, мустақиллиги учун курашаётган халқларни қўллаб-қувватлайди.

Ҳозирги замон шароитида давримизнинг қудратли кучлари — социализм, миллий озодлик ҳаракати, халқаро коммунистик ва ишчи ҳаракати жаҳон империализмининг негизларини емираётган ягона қудратли тўлқин бўлиб қўшилмоқда. Империалистик зулм кишанларини парчалаб ташлаган мустақил мамлакатлар тараққиётининг ғайри капиталистик йўли тўғрисидаги масала тобора қатъийроқ, тобора кескинроқ қилиб кун тартибига қўйилмоқда.

Ҳозирги вақтда мустамлакачилар, деб таъкидлади Н. С. Хрушчев, бирин-кетин мағлубиятга учрамоқдалар. Элликдан кўпроқ мамлакатларнинг халқлари ўз миллий мустақиллигига эришдилар. Тўғри, мустамлакачиликнинг ҳамма таянчлари ҳали тугатилган эмас. Бу таянчлар Африка тупроғида ҳам бор. Аммо, Африкада, Осиёда ва Латин Америкасида битта ҳам мустамлака қолмайдиган кун яқин қолди! Социализмнинг, миллий озодлик ҳаракатининг ва халқаро ишчилар синфининг қудрати мустамлакачиликнинг муқаррар суратда тамомила емирилишини, озодлик ва тараққиёт кучларининг тантанасини олдиндан белгилаб қўяди.

Совет ҳукумати, деб сўзини давом эттирди Н. С. Хрушчев, тинчлик учун, тинч-тотув яшаш учун курашни ташқи сиёсат соҳасидаги ўз фаолиятининг асосий вазифаси, деб ҳисоблайди. Халқлари тинч яратувчилик меҳнати билан банд бўлган мамлакат учун бу тамомила табиий бир ҳолдир.

Кўпгина халқаро масалалар юзасидан Совет ҳукуматининг позицияси билан Бирлашган Араб Республикаси ҳукуматининг позицияси бир-бирига мос келганлигидан ғоят мамнунмиз.

Совет Иттифоқи, деди Н. С. Хрушчев, ўзларининг суверен ҳуқуқларини биргаликда ҳимоя қилиш, Араб Шарқида тинчликни сақлаш ва барча араб халқларининг фаровонлигини ошириш принципларига асосланган араб бирлиги ғоясини ҳамиша чуқур англаб келди ва англамоқда.

Биз Африка халқларининг империализмга ва мустамлакачиликка қарши, ўз озодлиги ва миллий мустақиллигини мустаҳкамлаш учун, тинчлик учун олиб бораётган курашдаги бирлиги ғоясини қўллаб-қувватлаймиз.

Шу билан бирга, озодликка эришган халқларнинг ютуқларини муваффақиятли суратда мустаҳкамлаш ва озодлик учун курашни давом эттираётган халқларнинг ғалабага эришуви ер юзидаги барча революцион, прогрессив кучларнинг бирлаштирилишига боғлиқ эканлигини назарда тутиш керак. Танасининг рангига, диний эътиқодларга қараб кучларнинг гуруҳланишини жаҳондаги барча революцион кучларнинг бирлигига қарама-қарши қўйиш нотўғри бўлур эди.

Сизларга маълумки, деди нутқининг охирида Н. С. Хрушчев, биз президент Жамол Абдил Носирнинг таклифига биноан, дўстлик визити билан Бирлашган Араб Республикасига келдик ва бизнинг бу сафаримиз Нил дарёсини тўсиш муносабати билан ўтказиладиган тантаналар билан бир вақтга тўғри келганлигидан хурсандмиз.

Ана шу азим дарёни бўйсундираётган совет ва араб ишчилари ҳамда мутахассислари ўртасидаги ҳамкорлик, ўртоқлик ва қардошлик руҳи Нил соҳилларидаги ажойиб ғалабадир. Бу эса, халқларнинг сўзда эмас, балки амалдаги дўстлигидир! Бу — совет халқи билан Шарқ халқлари ўртасидаги бирдамлик ленинча принципларининг тимсол мужассамидир! Асрлар ўтар, лекин Асвондаги баланд тўғон араб халқи қаҳрамонона меҳнатининг ва бузилмас совет-араб дўстлигининг абадий символи бўлиб қолади!

Н. С. Хрушчевнинг нутқи зўр эътибор билан тингланди ва кўп марта гулдурос қарсаклар билан бўлиниб турди.

Н. С. Хрушчев ва президент Носир бир-бирининг қўлини қисиб табриклашишди.

Шу ерда ҳозир бўлган кишиларнинг ҳаммаси Совет ҳукуматининг бошлиғини гулдурос қарсаклар ва табрик хитоблари билан узатиб қоладилар.

Миллат мажлисининг Н. С. Хрушчев билан учрашувга бағишланган махсус йиғилиши тамом бўлади.

БУЛАРДАН ИБРАТ ОЛИНГ

Суратда: қалб амри билан қишлоққа ишга жўнаб кетаётган шифокорлардан бир группаси.

В. Салов фотоси.

ҲИММАТЛИ ШИФОКОРЛАР

Яхшига тақлид қилиш элимиз одати. Пойтахтнинг катта бир группа медицина ходимлари яқиндагина ажойиб ҳаракатнинг ташаббускорлари бўлиб майдонга чиққан эдилар. Сал кун ўтмай бу ватанпарварлик ташаббуси аланга олди.

Шундай, яхши ташаббуснинг қаноти бўлади. Ҳа, қалб амри уларни ажойиб ҳаракатга якдиллик билан қўшилишга даъват этди.

Кеча Тошкент тўқимачилик комбинатининг медицина-санитария қисми конференция залида бўлиб ўтган медицина ходимларининг шаҳар митинги ҳам ташаббускорлар сафи кенг қулоч ёйганлигини намойиш қилди.

Шаҳар жамоатчилиги олий ҳиммат шифокорларни самимий қутладилар. Уларга бу ажойиб ҳаракатда янги муваффақиятлар тиладилар.

— Қишлоққа бориб ишлашнинг ўзига хос гашти бор, — дейди Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири ўртоқ Х. Жалилов. — Ахир, ўз касбига чексиз меҳр қўйган ҳар бир киши завқли меҳнат қучоғида бўлишни истайди-да! Биз медицина ходимлари ҳам қишлоқ меҳнаткашларига намунали медицина хизмати кўрсатишни ўзимизнинг шарафли бурчимиз деб ҳисоблаймиз. Шунинг учун ҳам ташаббускор шифокорлар «Биз қишлоққа бориб ишлаймиз, бизнинг жойимиз — далада!» деб отилиб чиқдилар. Ҳозир шу залда республикамизнинг узоқ районларига бориб ишлаш истагини билдирган 40 нафар медицина ходими ўтирибди. Улар қишлоқда ҳам сидқидилдан меҳнат қилишади. Доимий ишлаш учун қишлоққа йўл олаётган медицина ходимларимизнинг бу ташаббуси бошқа касб эгалари томонидан ҳам қўллаб-қувватланади деб ўйлаймиз.

Тошкент тўқимачилик комбинати касалхонасининг акушеркаси ўртоқ М. Жамолова минбарга кўтарилади.

— Бундан 6 йил муқаддам тошкентдаги медицина билим юртини тамомлаган эдим, — дейди у ҳаяжон билан. — Ўша йилиёқ йўлланма билан Бухоро областига ишга бордим. Областда уч йил ишладим. Кейин эса Тошкентга қайтиб келдим. Яна мақтаняпти деб ўйламанг-ку, очиғини айтганда, мен бу шифохона ходимлари ёрдамида анча тажриба тўпладим, ўз касбимга чинакам меҳр қўйдим. Партиямиз биз шифокорларни узоқ районларга бориб ишлашга даъват этаётган экан, бу чақириққа мен ҳам лаббай деб жавоб бераман. Ҳамкасбларим билан бирга Қорақалпоғистон автоном республикасига бориб ишлашга аҳд қилдим.

Чилонзор районидаги сил касалликлари диспансери коллективи ҳам бу ватанпарварлик ҳаракатга якдиллик билан қўшилди. Шу диспансернинг бош врачи ўртоқ С. Аъзамов ватанпарвар медиклар номидан сўзга чиқди.

— Диспансеримизнинг С. Галиева, Ш. Раҳмонова сингари ўнга яқин ишчан медицина ходимлари узоқ районларга бориб ишлашга сўз бердилар, — дейди ўртоқ С. Аъзамов. — Биз бугун уларга чин юракдан оқ йўл тилаймиз. Уларнинг бу ибратли иши республикамизнинг шонли 40 йиллик юбилейига муносиб совғадир.

Митинг қатнашчилари Тошкентдаги 23-поликлиниканинг врачи О. Семёнова, врач Р. Акимовларнинг ҳаяжонли сўзларини ҳам катта эътибор билан тинглашди. Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари В. Бойко, Фрунзе район партия комитетининг биринчи секретари М. Муллаев ўртоқлар, қалб амри билан узоқ районларга доимий ишлаш учун жўнаб кетаётган шижоатли медицина ходимларига оқ йўл тиладилар.

А. АЛИЕВ.

ДИНИЙ ХУРОФОТЛАРГА ҚАРШИ КЕСКИН КУРАШАЙЛИК

А. АЛИМОВ,

Ўзбекистон КП Тошкент қишлоқ область партия комитетининг секретари.

КПСС XXII съездида қабул қилинган буюк Программада жамият аъзоларининг онглилиги қанча юқори бўлса, коммунизм қурилиши вазифалари шунча тез ва муваффақиятли ҳал қилинади деб уқтирилган. Буни эса янги инсонни, коммунизм кишисини тарбиялаш билан ҳал этилади. Янги инсонни тарбиялаш эса мураккаб, узоқ давом этадиган процессдир. У идеология фронти ходимларидан сабот-матонатни, катта ижодий меҳнатни талаб этади.

Улуғ Октябрдан сўнг мамлакатимизда қарор топган янги ишлаб чиқариш муносабатлари, социализмнинг тўла ва узил-кесил ғалабаси, юксак маданият, табиатнинг энг зоҳир сирларини очаётган фанимизнинг равнақи совет кишиларининг маънавий қиёфасини тубдан ўзгартириб юборди.

Эришилган бу муваффақиятларга қарамай ҳали жамиятимизда буржуа идеологиясининг сарқитларига батамом барҳам берилмаган. Ҳали орамизда эски жамиятнинг «туғма доғ»лари — хусусий мулкчилик психологияси, бидъат ва хурофат қолдиқларидан халос бўла олмаган кишилар бор.

Бундай сарқитлар амалий муваффақиятларимиз таъсирида ўз-ўзидан йўқ бўлиб кетади деб ўйлаш хато бўлур эди. Ўзи бўларчилик ҳар қандай ишга, айниқса тарбиявий ишга катта зарар етказади.

Коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган, совет кишиларида илмий дунёқарашни шакллантириш йўлида жуда катта иш олиб борилаётган ҳозирги вақтда партиямиз диний хурофотларни батамом йўқотиш вазифасини қўймоқда. Бунинг учун партия XXII съезди ҳужжатларида ва КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорида кўрсатилганидек, халқ орасида илмий билимларни тарқатиш йўлида жуда катта иш олиб бориш, одамлар онгидаги ўтмиш сарқитларини изчиллик билан йўқота бориш талаб қилинади.

Партиямиз таълим берганидек, динга қарши **ғоявий кураш** олиб бориш зарур, маъмурий чоралар диний жоҳилликни кучайтиришга олиб келиши мумкин.

Жойларда илмий-атеистик пропаганда кучайтирилгани, ўтказилаётган лекция ва суҳбатларнинг мазмунли, хилма-хил ва таъсирли бўлиши натижасида аҳоли ўртасида динга ишонувчилар, диний урф-одатлар билан шуғулланувчилар кескин камайиб кетди. Диний расм-русмлар ўрнига янгича, коммунистик маросимлар кенг ривож топмоқда. Илгари текинхўрларча ҳаёт кечириб келган мулла ва шайхларнинг кўпчилиги ҳозир ижтимоий-фойдали меҳнат билан шуғулланмоқда.

Тематик кечалар, диспутлар, савол-жавоб кечалари, атеистик лекторий ва клублар, атеизм кабинетлари ва агитбригадалари каби тарбиянинг хилма-хил формаларидан кенг фойдаланиш илмий дунёқарашни шакллантириш ишида яхши натижалар бераётир. Ҳозир областда 200 дан ортиқ атеистик ва коммунистик аҳлоқ кодекси лекторийси ишлаб турибди. Улар самарали тарбиявий иш олиб бормоқдалар.

Тажриба диний идеологияга қарши курашда оммавий тадбирлар билангина чегараланиб қолмаслик кераклигини кўрсатди. Кўпгина диндорлар худо олдида «гуноҳкор» бўлишдан қўрқиб, йиғилишларга, клуб ва лекторийларга келишмайди. Шуни ҳисобга олиб жойларда тушунтириш ишлари олиб боришга ҳам алоҳида эътибор берилди. Областда сиёсий ташкилотчилар иш бошлаганига икки йилча бўлиб қолди. Ҳар бир сиёсий ташкилотчига қишлоқ ва посёлкаларда 10—15 хонадон бириктириб қўйилган. Улар ана шу хонадонларда доимий равишда тарбиявий иш, жумладан атеистик пропаганда олиб борадилар.

Янгийўл бошқармасининг 14 та қишлоқ ва посёлка совети ҳузурида ташкил этилган ўтмиш сарқитларига қарши кураш штаблари фаолияти ҳам диққатга сазовордир. Штаблар хотин-қизлар ва динга ишонувчилар орасида ишлашга алоҳида эътибор бериб, улар учун ислом динининг реакцион моҳияти, диний урф-одатлар ва ўтмиш сарқитларининг зарарлари тўғрисида лекция ва суҳбатлар ўтказилиб турибди. Депутат Ачахон Исмоилова раҳбар бўлган штаб аъзолари Янгийўл қишлоқ Совети территориясида ўтмиш сарқитларига деярли чек қўйдилар. Штаб аъзолари тўйлар ва ҳар хил оилавий маросимларни тайёрлаш ҳамда ўтказишга бошчилик қилмоқдалар.

Атеистик тарбия юзасидан қилинган бу ишлар идеология фронти ходимлари олдига партиямиз қўяётган катта вазифаларга ҳали тўла жавоб бермайди. Баъзи бир партия ва жамоат ташкилотлари атеистик тарбия ишида ҳали формализмга, кампаниячиликка барҳам бермаганлар. Пропаганда иши баъзан ҳаёт билан боғланмаган ҳолда олиб борилади, у кишиларнинг онги ва юрагига етиб бормайди. Кўпгина колхоз ва совхоз бошланғич парти ятащкилотлари, партия комитетиларининг идеология бўлимлари динга ишонувчилар составини, уларнинг қараши ва кайфиятини ўрганмайдилар, диний идеологияга қарши таъсирли кураш йўлларини билмайдилар. Пропаганда ва агитациянинг самимий очиқ суҳбат, сабр билан тушунтириш, маслаҳатлар бериш каби таъсирли формаларига етарли эътибор берилмайди.

Динга қарши кураш — бу динга ишонувчиларга қарши эмас, балки ғайри илмий ғояларга қарши, диний идеологияга қарши курашдир, яъни одамларга қарши кураш эмас, балки одам учун кураш, зарарли идеяларга қарши кураш демакдир. Шунинг учун ҳам биз ҳар бир гражданни диний идеология таъсиридан қутқариш ёки шу таъсирга берилишнинг олдини олиш учун изчил ва кескин кураш олиб боришимиз керак.

Баъзан болаларнинг жоҳил ва хурофотчи кишилар таъсирига тушиб қолиш ҳоллари ҳам учрайди. Бундай одамлар ёшлар ва ўсмирларга ўз диний қарашларини сингдиришга зўр бериб уринадилар. Аммо жамоатчилик, педагоглар коллективи бу мудҳиш ҳатти-ҳаракатга томошабиндек қараб тураверадилар. Шундай мисол келтириш мумкин: Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармасидаги 2-боғдорчилик-узумчилик совхозида маҳфий сектантлар группаси бўлган. Ана шу группа аъзоси А. Мейзер қизи Лида (4-синф) ва Эльзани (3-синф) мактабга бормасликка, пионерлар сафига кирмаслик ва галстук тақмасликка, булар ўрнига хурофий урф-одатлар билан шуғулланишга мажбур қилган. В. Я. Цхай директор бўлган 73-мактабнинг раҳбарлари бундай ярамас фактни билатуриб, А. И. Мейзерни мактаб ота-оналар комитети раиси ўринбосарлигига тавсия этибдилар.

Мактабларнинг педагоглар коллективи, жамоатчилик идеология воситаларининг ҳаммасини ишга солиб, бундай ярамас ҳолларга ўт очишлари зарур. Биз ҳар бир оила коммунистик тарбиянинг ячейкаси бўлишига, социалистик оилада қолоқ дунёқарашлар, хурофот ва бидъат уяси қурмаслигига эришишимиз керак.

Қишлоқлардаги ўқитувчилар, врачлар ва агрономларимизнинг катта кўпчилиги динга қарши актив пропаганда олиб бориб, омма орасида илмий дунёқарашни кенг ёймоқдалар. Аммо хизмат жойида ўзини атеист қилиб кўрсатиб, уйда эса диний расм-русмларни бажарадиган, хотин-қизларимизни феодалларча камситадиган «зиёлилар» ҳам йўқ эмас!

Калинин районидаги «Октябрь» колхозининг Бешқайрағоч деган жойида коммунист Акбар Аъзамов ҳайитномоз ташкил этиб, динга ишонувчилардан фитр рўза пули йиғган. Калинин номли колхоз партия ташкилотининг собиқ секретари Абдуҳалил Юсупов эса мачитга ҳайитномозга келган. Диний расм русмларни бажарадиган бундай айрим бесубут коммунистларни Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги Карл Маркс номли, Бўка ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ленин йўли» колхозларида ҳам учратиш мумкин.

Айрим колхоз ва совхоз раҳбарлари динга ва дин пешволарига нисбатан принципсизлик қилмоқдалар. «Бўзсув» совхозининг биринчи бўлимидаги парник хўжалиги территориясида руҳоний Ғани Азимов ҳайитномоз ташкил этган. Бунда кўпгина киши қатнашган. Совхоз раҳбарлари С. А. Мусакаримов ва М. Расулев ўртоқлар бу ишдан олдиндан хабардор бўлишларига қарамай, ҳеч қандай чора кўрмаганлар. Биринчи бўлимнинг участка агрономи М. Ҳакимов, боғдорчилик агрономи К. Тиллаев, бўлим бошқарувчиси М. Содиқовлар ҳам бу ишга бефарқ қараганлар.

Калинин, Янгийўл ва Бўка ишлаб чиқариш бошқармалари партия комитетлари атеистик тарбия соҳасида олиб бораётган ишларни қатъий суратда яхшилашлари керак.

Атеистик тадбирларнинг бевосита динга ишонувчиларга кучли таъсир этишига эришиш бош вазифадир. Лекция пропагандасида динга ишонувчилар психологияни чуқур билиш, тингловчиларга яқин бўлган ёрқин фактларга асосланган ҳужумкор пропагандадан кенг фойдаланиши лозим. Айрим жойларда илмий-атеистик темаларда жуда кам лекция ўқилади. Масалан, ўтган йили Бекободда ниҳояти 14 та, Ўрта Чирчиқда 26 та, Оққўрғонда 29 та лекция ўқилган холос. Ҳисоблаб қараганда ўқилган лекциялар бу районлардаги ташкилотларга йилига биттаданга ҳам тўғри келмайди.

Динга қарши пропаганда диннинг ҳамма томонларини ҳисобга олгандагина, ана шу томонларнинг ҳар бирига билимдонлик билан ёндошгандагина таъсирли бўла олади. Айниқса динга ишонувчининг шахсий дунёсига, психологиясининг ўзига хос хусусиятлари, маданий савиясининг даражаси ва уни динга олиб кирган турмуш шарт-шароитларига жиддий эътибор бериш зарур. Хуллас, диндорларни кишилар қалбига кира оладиган ҳамма йўллардан маҳрум этиш керак. Ҳақиқий пропагандист диний идеология қурбони бўлган киши тақдирига жон куйдириши, диний кайфиятларни туғдирувчи сабабларни йўқотишга кўмаклашиши, ўз қалбининг ҳароратини одамларга бағишлаши лозим.

Атеист олимларимиз — республика Фанлар академияси фалсафа ва ҳуқуқ, тарих ва археология институтлари илмий ходимлари ҳамда олий ўқув юртлари ижтимоий кафедраларининг ўқитувчилари ҳам илмий-атеистик пропагандага катта ҳисса қўшиб келмоқдалар. Лекин улар ўз фаолиятларини бундан ҳам активлаштиришлари керак. Маълумки, аҳоли айрим «муқаддас» жойларга топинмаслиги учун улар орасида тушунтириш ишлари олиб бориш керак. Бунинг учун шу иш билан шуғулланувчи киши бу жойнинг қачон «муқаддас» жойга айланганини тарихини яхши билиши лозим. Бизнингча, атеист олимларимиз, биринчи навбатда тарихчи илмий ходимлар шу иш билан шуғулланиб, ҳамма «муқаддас» жойлар тўғрисида тарихий ҳақиқатни ҳикоя қилувчи материаллар тайёрлаб беришлари керак.

КПСС Марказий Комитети «Аҳолини атеистик руҳда тарбиялашни кучайтириш тадбирлари тўғрисида» яқинда қарор қабул қилди. Ана шу қарор асосида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳам қарор чиқариб, республикада олиб бориладиган атеистик тарбия юзасидан конкрет тадбирлар белгилади.

Тошкент область қишлоқ партия комитети ҳам юқорида қайд қилинган қарорлар асосида область меҳнаткашлари ўртасида атеистик тарбия ишларини активлаштиришга қаратилган тадбирларни ишлаб чиқди. Қишлоқ меҳнаткашлари орасида илмий билимларни тарқатиш, уларнинг маданий савиясини ошириш, шу йўл билан ўтмиш сарқитларини йўқотиш, диндорлар билан оммавий ва якка-якка иш олиб бориш, атеист кадрлар тайёрлашни яхшилаш, дин тўғрисидаги қонунларга риоя қилинишини амалий контроль қилиш каби масалалар партия, совет, комсомол ва жамоат ташкилотларининг диққат марказида бўлиши зарур.

Бу тадбирларнинг муваффақиятли амалга оширилиши, даставвал партия ташкилотларининг амалий ишига боғлиқдир. Областдаги колхоз, совхоз, корхона ва муассасаларнинг партия ташкилотлари, бошқарма партия комитетларининг идеология бўлимлари диний идеологияга актив ҳужум қилишлари, барча совет кишиларида илмий дунёқарашни, илмий идеологияни вужудга келтиришлари лозим. Коммунизм қурилиши кенг авж олдирилган ҳозирги даврда диний хурофотларга қарши кескин кураш олиб бориш идеология фронтининг жанговар вазифасидир.

Пойтахтнинг Чилонзор районидаги 45-мактабда химия фани машғулотлари доимо кўргазмали қуроллар ёрдамида олиб борилади. Суратда: химия ўқитувчиси ўртоқ А. Умаров юқори синф ўқувчилари билан навбатдаги машғулотни олиб бормоқда.

Қ. Тошпўлатов фотоси.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАТИЖАЛАРНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

«ЧАНГ БОСГАН ШИОРЛАР»

Оҳангарондаги цемент ва йиғма темир-бетон заводларида, ғишт заводи ва саноат комбинатида плакат ва шиорлар номигагина осиб қўйилганлиги, эътиборсизлик орқасида эса, уларни чанг босиб ётганлиги, бу корхоналарда кўргазмали агитацияга ҳам, сиёсий-тарбиявий ишларга ҳам етарли аҳамият берилмаётганлиги газетамизнинг шу йил 8 январь сонида босилган «Чанг босган шиорлар» сарлавҳали мақолада танқид қилинган эди.

Шу мақола юзасидан Оҳангарон шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ Н. Ефимова имзоси билан қуйидаги жавоб хати олинди:

«Мақола шаҳар партия комитетининг бюросида муҳокама қилинди. Газетада танқид қилинган корхона партия ташкилотларининг ишчилар ўртасида олиб бораётган оммавий-агитация ишлари қониқарсиз деб топилди. Бу соҳада йўл қўйилаётган камчиликларнинг олдини олиш, агитация-пропаганда ишларини кучайтириш юзасидан тегишли тадбирлар белгиланди.

Шаҳарда Ўзбекистон ССРнинг ва Ўзбекистон Компартиясининг 40 йиллик юбилейини муносиб совғалар билан кутиб олиш, шаҳардаги корхона, муассаса ва ташкилотларда агитация-пропаганда ишларини кучайтириш, кўргазмали агитациянинг таъсирчанлигини ошириш, 40 йил ичида республикамизда эришилган ютуқларни акс эттирувчи диаграмма ва плакатлар билан шаҳар кўчалари, корхона, муассасаларни безаш ишлари кучайтириб юборилди.

ЖАМОАТЧИЛИК КУЧИ БИЛАН

Оҳангарон посёлкасининг қиёфаси йилдан-йилга ўзгариб бормоқда. Беш йил муқаддам атиги 3 минг аҳоли яшаган бу қишлоқ ҳозир 15 мингдан ортиқ аҳоли истиқомат қилаётган посёлкага айланди.

Посёлкада жамоатчилик иштироки билан ободончилик ишлари кенг қизитиб юборилди. Ўтган йили аҳолининг кучи билан посёлка кўчаларига 7 минг туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди, уч километрга яқин кўча кафтдек қилиб тузатилди.

Шу йил баҳорда кўчалар яна кенгайтирилиб, уларнинг четларига манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди. Бу ишда эски Оҳангарондаги тўққиз маҳалланинг аҳолиси жонбозлик кўрсатаяпти. Посёлка Совети депутатлари эса маҳалла комитетларига бу ишда яқиндан ёрдам беришди.

Пенсионер А. Исмоилов раис бўлган «Водопровод» маҳалласи аҳолисининг амалга ошираётган ишлари айниқса мақтовга лойиқ. Бу маҳаллада яшовчи ҳар бир киши кўча четларига 15—20 тупдан дарахт кўчатлари ўтқазди, кўчаларга шағал ётқизди. Пенсионер А. Миришченко, П. Никитин, К. Ёров раислик қилаётган маҳалла меҳнаткашлари ҳам посёлканинг янада обод бўлишига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Аҳолининг кучи билан Оҳангарон посёлкасининг жамоли кундан-кунга очилаяпти.

Т. ХУШНАЗАРОВ.

Шаҳримга кўрк, ҳусн бахш этиб фонтан
Қуёш нури янглиғ ўйнар фаввора.
Чор атроф чаманзор, гуллар атридан —
Ҳар дил баҳра олур қувнаб минг бора.
Бу ҳордиқ маскани, ҳар юрак бунда
Соф ҳаво симириб олади ором.
Кундуз қиёси йўқ, ҳаттоки тунда,
Қалбларни сеҳрлаб эта олур ром.

А. ЮСУПОВ.

А. Абалян фотоэтюди.

КЎКЛАМ КУНДАЛИГИ

(ҲИКОЯ)

□ □ □

27 ФЕВРАЛЬ

Уч-тўрт ой бўлди, Бодомзор қишлоғидаман. Шу пайтгача кундалик тутмаган эдим. Лекин шу қишлоққа келдиму нимагадир хотираларимни ёзиб боришга аҳд қилдим. Бу балки шаҳардаги ҳаётимнинг ҳиссиз ва изсиз ўтганидандир. Бу қишлоқда астойдил яшамоқчиман. Шаҳардаги енгил-елпи ҳаётим чаккага тегди. Шаҳардаги одамлардан уялганимдан, шу қишлоққа келдим. Айниқса куз оқшомларидан бирида «дўстлар» билан «қиттак» қилингандаги кайф маҳалладошим Сатторни хафа қилиб қўйишга сабаб бўлди.

Шунда маҳалла кексаларидан бири:

«Теракдек ўсиб кетаверган эканда бу —на пояси бор, на сояси!» деса бўладими?

Шу гап менга таъсир қилдими, ё бошқа бир сабаб ҳам борми, билмадим, эртасига шу Бодомзорга келдим. Шоферлик курсида мен билан бирга ўқиган Маннон шу қишлоқдан эди. Ўзи мени қишлоғига кўп таклиф қиларди. Мана бугун шу қишлоқдаман.

Бодомзор ажойиб қишлоқ экан. Уч томони баланд-баланд тоғлар билан ўралган. Қишлоқнинг ўртасидан сой ўтади. Сойни нима учун Шўхсой дейишаркин? Ҳали билганим йўқ. Балки бир пайтлар шўхликлар қилгандир.

Бугун қишнинг сўнгги кунларидан бири. Бироқ ҳаво очиқ. Баҳор ҳиди келади. Осмон типтиниқ.

Менга колхоз меҳмонхонасидан жой беришди. Меҳмонхона қоровули Ҳожия хола ҳам ниҳоятда хушмуомала аёл экан. Мен кундаликка шу гапларни ёзиб турган пайтимда Ҳожия хола чой кўтариб кириб қолди. Ҳурмат юзасидан ўрнимдан турдим.

— Ўтиринг, ўтиринг. —деди у чойнакни стол устига қўйиб. Кейин зимдан менга назар ташлаб, ўтирди-да,—қалай, бизнинг қишлоқда зерикмадингизми, шаҳарда нима иш қилардингиз, болам? — деб аҳвол сўраган бўлди.

— Зерикиш қаёқда! Қишлоқ менга манзур бўлди. Шаҳарда шоферлик қилар эдим — жавоб бердим жилмайиб.

Ҳожия холага шаҳарда шоферликдан бўшаб, анча вақт бекор юрганлигимни айтмадим, албатта.

Эндичи, энди мен қишлоқдаман. Қишлоқ менга ниҳоятда ёққан эди. Айниқса қишлоқнинг очиқ кўнгил кишилари юрагимнинг тубидан жой олган эдилар.

13 МАРТ.

Баҳор! Баҳорда қишлоқ яна ҳам гўзал ва завқли бўларкан! Назаримда, баҳорни биринчи маротаба кўраётгандекман.

Бугун дилимда баҳор завқи билан кўчат экиладиган уч гектар ерни ҳайдаб қўйибман. Раис ҳам беихтиёр хурсанд бўлиб:

— Баракалла, ўғлим!— деди.

Кўнглим кўтарилиб:

— Раис ака!— дедим, — бу ерларга қанақа кўчатлар экилади?

Раис ҳайдалган ердан бир ҳовуч тупроқни олиб, қўлида ғижимлар экан:

— Олча, гилос, ёнғоқ...— деб жавоб берди.

Кўз ўнгимда ҳозиргина ҳайдалган қопқора ерда улкан боғ пайдо бўлгандек бўлди. Ҳа, пайдо бўлади ҳам. Ва бу боғнинг яратилишида менинг ҳам бир томчи ҳиссам бор деб ғурурлангим келади...

19 МАРТ.

Бугун ишдан қайтгач, сойга тушдим. Сой жуда тез оқаркан Ўзи саёз бўлса-да, катта-катта тошларни юмалатиб кетади. Сувга қўлимни солиб, чайқатиб, бир оз ўйнадим. Сўнг юзимни ювдим. Оқшом чоғи қишлоқда қизиқ бўлади. Қуёш тоғ ортига ўтдими, ҳаммаёқ қоп-қоронғу бўлади-қолади. Гал юлдузларга келади. Сонсиз-саноқсиз юлдузлар... гўё барча юлдузлар шу қишлоқ тепасига келгандек... Мен тик туриб, атрофга суқ билан боқарканман, сойнинг нариги қирғоғидан бир қўшиқ қулоғимга чалинди:

Қалбим чинни пиёла, чертманг ака,
Дилимга олов солиб кетманг ака...

Қўшиқни бир қиз куйларди. Овоз шундай тиниқ ва дилбар эдики, мени турган жойимга михлаб қўйди. Қўшиқ тугади. Мен кўзим билан овоз эгасини қидирдим. Лекин тополмадим.

Меҳмонхонага қайтганимда, Ҳожия хола остонада қаршц олди:

— Ҳаяллаб қолдингиз, Исматжон!

— Сойга тушган эдим, хола!

— Шундай бемаҳалда-я?

Унинг саволига жавоб бериш ўрнига:

— Сойнинг нариги қирғоғида бир қиз ажойиб ашула айтди-да, танимайсизми?— сўрадим.

— Ие, у менинг қизим Дилбархон бўлади. Ёшлигидан қўшиқ айтишга қизиқади. Бу йил ўн биринчи синфда ўқияпти. Битиргач, ашула айтишга ўқимоқчи!

— Қизингизнинг овози дилбар экан. Шунча туриб, мен кўрмаган эканман-да?

— Йўқ, кўргансиз,— деди хола. Қўшиқчи қизни кўрганманми, кўрмаганманми, эслай олмадим. Аммо унинг дилбар қўшиғи қулоғимдан нари кетмасди:

Қалбим чинни пиёла, чертманг ака...

3 АПРЕЛЬ

Меҳмонхона ҳовлисидаги олчанинг энг аввал пастки шохлари, сўнг ўртасидагилари, энг сўнг эса тепа шохлари гуллади. Қизиқ! Нега аввал энг пастки шохлари гулладийкин? Балки ердан ҳарорат олгани учундир...

Жажжи шохлардан тортиб, йўғон шохларгача ғуж-ғуж гул. Гўё сават-сават оқ гуллар қуёшга ҳадя. Ҳар битта гул бир мева бўлса, олча шохлари кўтараолармикан? Эҳтимол кўтара олмас. Кўтараолмай синар...Аммо ер кўтаради. Ерни эса инсон кўтариб туради! Мен ҳам шу кўтариб турувчиларданман... Аввалроқ буни ҳис қилолмаган эдим, ҳозир қишлоқда эса менга шундай туюляпти.

Нимагадир олчанинг бодроқ гуллари менга Шўхсойни эслатди. Эсладиму, сой қирғоғида қўшиқ айтган, қўнғироқдек тиниқ овози дил-дилимга сингиган, аммо мен танимаган қиз ёдимга тушди..

16 АПРЕЛЬ

Бугун ишдан барвақт қайтдим. Йўлдан териб келган лолаларимни стакандаги сувга солиб қўйдим. Қишлоққа келганимдан бери биринчи маротаба шаҳардан олиб келган дуторимни қўлга олдим ва пардасини созладим-да, «Дилдор» куйини чала кетдим. Шу пайт қия очиқ эшикдан бир қиз мўралаб:

— Жуда яхши чалар экансиз!— деди.

Овоз менга таниш туюлди.

— Келинг, синглим!— дедим куйни бир оз пасайтириб.

— Ойимлани кўрмадингизми? — сўради қиз.

— Ойингиз кимла?

— Ие, ҳали ҳам танимайсизми? Ҳожия хола-да. Мен сизни танийман-ку! Ҳалиги тошлоқ ердаги уч гектар ерни ўзлаштиргансиз-а?

Мен қизнинг гапларидан бир оз ўнғайсизланиб:

— Мен ҳам сизни танийман! — дедим.

— Қаердан танийсиз?

— Сиз Дилбархонсиз-да. Қишлоқнинг булбулисиз... Ану! «Қалбим чинни пиёла, чертманг ака» эслатдим мен.

— Сиз ҳам эшитдингизми? — қиз кўзларини яшириб олди.

— Яхши айтар экансиз, менга жуда ёқди!

— Мен яхши куйласам, сиз яхши чалар экансиз! «Тўрғай»ни ҳам чала оласизми?

— Ҳа.

— Чалиб беринг.

— Жоним билан.

Дуторни қайта созлаб, чала кетдим. Шундай берилиб чалар эдимки, ихтиёр ўзимда эмас эди. Назаримда дилимдагиларни дутор ўз тили билан сўзлаётгандек... Дилбар эса дилидан берилиб тингларди. У гўё учишга ҳозирланган оқ кабутардек типирчиларди.

Куй тугади. Дилбар эса:

— Раҳмат,— деди-ю, югуриб чиқиб кетди.

— Дилбархон!— деб мен ўрнимдан турганимда, у онасининг олдида турарди.

26 АПРЕЛЬ.

Нимагадир уйқум келмаяпти. Кундалигимга яна ниманидир ёзгим келяпти. Юлдузли кеча. Кўплар балки уйқудадир. Лекин Дилбар эҳтимол уйғоқдир. Эҳтимол қўшиқни хиргойи қилиб ўтиргандир. Нега мен шундай деб ўйлаяпман-а?! Ўзим ҳайронман. Балки бу қўшиқчи қизнинг ўзи ҳам менга жуда-жуда ёққанидандир. Ёқди дедимми? Бу ёқиш севги эмасмикан?

27 АПРЕЛЬ

Бу ёқиш севги эмасмикин?

Мен бу қишлоқда бир йил-ярим йил ишлаб, сўнг яна шаҳарга қайтмоқчи эдим. Бугун аҳд қилдимки, энди кетмайман.

Салом, кўклам!

Салом, содда ва самимий севгим!

ТЎЛҚИН.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

КУЧ БИРЛИКДАДИР

ОСИЁ ВА АФРИКА ХАЛҚЛАРИ БИРДАМЛИГИ СОВЕТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

БОКУ, 11 май. (ТАСС). Замонамизнинг буюк революцион кучлари: ғалаба қилган социализм, мазлум ва асорат остига олинган мамлакатлар халқларининг миллий озодлик ҳаракати ва капиталистик давлатлар пролетарларининг фидокорона кураши бирга қўшилиб кетган тўлқинни тўхтатиш мумкин эмас. Бугун Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги иккинчи совет конференцияси ишининг охирги кунида сўзга чиққан нотиқлар ана шу фикрни якдиллик билан изҳор қилдилар.

Делегатлар Москва университетининг проректори К. И. ИВАНОВНИНГ, Қозон педагогика институтининг профессори О. ҚУРМАЕВНИНГ, Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти доимий секретариатининг секретари МЗИВАДИЛИ-ПИЛИСОНИНГ (Жанубий Африка), СССР Главгидроэнергострой бошлиғи профессор И. В. КОМЗИНИНГ ва бошқаларнинг нутқларини эътибор билан тингладилар.

Конференция қатнашчилари баланд руҳ билан Асвон тўғони қурувчиларига табрик телеграммаси қабул қилдилар.

ТОДОР ЖИВКОВ ЖАЗОИРГА БОРАДИ

СОФИЯ, 11 май. (ТАСС). Жазоир Миллий озодлик фронти партиясининг бош секретари, Жазоир Халқ Демократик Республикасининг президенти Аҳмад Бин Белла Болгарияда бўлган вақтида Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси Тодор Живков бошлиқ Болгария партия-ҳукумат делегациясини Жазоир Халқ Демократик Республикасига келишга таклиф этди, деб хабар беради Болгария телеграф агентлиги.

Т. Живков таклифни қабул қилди. Сафарнинг вақти кейинчалик белгиланади.

ТУНИСДА АЖНАБИЙЛАРГА ҚАРАШЛИ ЕРЛАР НАЦИОНАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИНДИ

ПАРИЖ, 11 май. (ТАСС). Тунис парламенти мамлакатда ажнабийларга қарашли ерларни национализация қилиш тўғрисидаги қонунни бугун бир овоздан қабул қилди.

ХАВФСИЗЛИК КЕНГАШИ ОЛДИГА ҚЎЙИЛГАН ТАЛАБ

НЬЮ-ЙОРК, 11 май. (ТАСС). Зимбава африкалик халқининг иттифоқи Жанубий Родезия партияси бош секретари Ниандоро Жанубий Родезиядаги танг аҳволни кўриб чиқишни Хавфсизлик Кенгашидан талаб қилди. Ниандоронинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретари У. Танга юборган ва бугун бу ерда эълон қилинган телеграммасида айтиладики, Нкомо ва унинг минглаб тарафдорлари қамаб қўйилганлиги Хавфсизлик Кенгашини чақиришни талаб қилади. Жанубий Родезия партиясининг арбобларидан Нкомо ва бошқаларнинг ҳаёти хавф остида турибди.

БОЛГАРИЯ-ЖАЗОИР АХБОРОТИ ИМЗОЛАНДИ

СОФИЯ, 11 май (ТАСС). Болгария телеграф агентлиги хабар беради: Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Министрлар Советининг раиси Тодор Живков ва Жазоир Миллий озодлик фронти партиясининг бош секретари, Жазоир Халқ Демократик Республикаси президенти Аҳмад Бин Белла бугун Софияда Болгария-Жазоир қўшма ахборотини имзоладилар.

МУСТАМЛАКАЧИЛАРНИНГ ТАЛОФОТИ

ЖАКАРТА, 11 май (ТАСС). Яқинда Сабахда мунтазам инглиз қўшинлари билан ўз ватанини мустамлакачилардан озод қилиш учун курашаётган Шимолий Калимантан ватанпарварлари ўртасида жиддий қуролли тўқнашув бўлиб ўтди, деб хабар беради АНТАРА агентлиги. Инглиз солдатларидан етмиш икки киши ўлдирилди, инглиз қўшинлари ҳарбий ҳаво кучлари ва ҳарбий денгиз кучларидан мадад олганларидан кейингина ватанпарвар қўзғолончиларнинг отряди чангалзорга чекинишга мажбур бўлди.

«ЧАНГТЕПА»НИНГ ЖАМОЛИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

□ □ □

Улкамизда Октябрь қуёши порламасдан бурун қишлоқларимиз ғариб ва номлари ночор эдики, буни биргина Жўн ариқда жойлашган «Чангтепа» қишлоғи мисолида ҳам кўриш мумкин.

Тор, айланма жин кўчалари қишда лой, ёзда тупроғи тўзиб ётгани учун бу қишлоқ «Чангтепа» деб ном олган эди. Ўша вақтларда «Чангтепа»да биронта ҳам мактаб шифохона йўқ эди.

— Тўғри, эски усулда диний мактаб бўғичи эди-ю, аммо ўқиш қийин эди,— деб эслайди 80 ёшли Мирзааҳмад ота Юсупов,—тилимиз келмасди. Калтаклаб, уришларини айтмайсизми. «Вазава-вазава...» деб, сўз ёдлашдан нарига ўтмабмиз-а...

Ота чуқур нафас олди-ю қишлоқнинг ҳозирги ҳусни жамолига суқ билан боқиб:

— Энди қишлоғимиз номини «Чангтепа» эмас, «Гултепа» деса арзийди.

Ҳа, ўтмишда хароба бўлган «Чангтепа» қишлоғининг ҳозирги жамолини кўрган кишининг ҳаваси келади, чиройига мафтун бўлади. Бу қишлоқ — 40 йил ичида гуллаб-яшнади. Энди бу қишлоқда «Коммунизм» колхозининг бахтиёр деҳқонлари ҳур яшашяпти.

Ҳозир «Коммунизм» колхози хўжалигининг ривожланиши ва маданий тараққиёти жиҳатидан Янгийўл районидаги энг илғор хўжаликлардан ҳисобланади.

Қишлоқ ўртасидан ўтган равон асфальт кўчанинг ҳам, янги участкаларни бир-бири билан боғловчи бошқа кўчаларнинг ҳам икки томони манзарали ҳамда мевали дарахтлар билан кўмкўк яшнаган. Янги-янги тушаётган оппоқ уйлар ва 500 ўринли ҳашаматли клуб қишлоқ кўркига-кўрк бериб турибди.

Қишлоқда ҳозир битта ўн бир йиллик, учта саккиз йиллик мактаб бор. Қишлоқ болалари ўз билимларини ҳаёт билан, меҳнат билан боғлаб ўрганишмоқда.

Колхоз радиоузелида музика садолари янграб туради, эрталаб ва кечқурунлари эса колхоз ҳаётидан, кундалик меҳнат ғалабаларидан ҳар хил хабарлар эшиттирилади. Хўжаликда радио приёмник ва радиоточкасига эга бўлмаган биронта ҳам хонадон йўқ. Ҳозир кўплаб хонадонда ва 10 та дала шийпонида телевизор бор. 50 ўринли шифохона, тўртта медпункт меҳнаткашлар хизматида. Бу даволаш муассасаларида ишлаб турган ходимлар шу қишлоқнинг ўзидан етишиб чиққан кадрлар.

Қишлоқнинг эртаги куни тағин ҳам чиройли бўлади: яна янги-янги уйлар қад кўтаради, ҳамма кўчалар асфальтлаштирилади Бир минг бола таълим оладиган ўрта мактаб, янги ҳаммом, болалар ясли ва боғчаси қурилади.

Ўтган йили маданий-оқартув ишларига 26 минг сўм сарфланган бўлса, бу йил 30 минг сўм сарфланади.

Биз қишлоқнинг тараққиёти ва унинг ажойиб кишилари ҳақида қисқагина сўз юртдик. Исми жисмига монанд бўлиб тушган «Коммунизм» колхози ва коммунизм тантанаси сари дадил қадам ташлаб бораётган қишлоқ аҳолиси ҳақида ҳар қанча илиқ ва самимий сўзлар айтса арзийди, албатта.

Б. МИРЗААҲМЕДОВ.

ФУТБОЛ МАЙДОНЛАРИДА

Кеча «Пахтакор» командаси навбатдаги учрашувни Краснодарнинг «Кубань» командаси билан ўтказди.

Биринчи бўлимнинг дастлабки минутларидаёқ меҳмонларимиз актив ҳужумга ўтдилар. Ярим ҳимоячи Рябенко ва Деремевлар ҳужумчиларга актив ёрдам бериб турдилар. Агар Ткаченко ва Горинлар қулай имкониятлардан фойдаланганларида ўйин бошқача натижа билан тугаши турган гап эди.

Командамизнинг кечаги ўйинидан шундай хулоса чиқариш мумкин: команда раҳбарлари ўринбосарлар ҳақида ўйлаб кўрмаётирлар. Етакчи ўйинчиларимиз сафдан чиқиб қолганларида уларнинг ўрнига тушадиган муносиб ўринбосарлар топилмаётир. Буни кечаги ўйиндан ҳам кўрса бўлади. С. Мелькумов ҳам, Ю. Беляков ҳам яхши ўйнай олмади. Ҳужумчиларимиз пассив ҳаракат қилдилар.

«Пахтакор» ўйиндан ўйинга маҳоратини ошириб бориши керак. Акс ҳолда энг кучлилар группаси—биринчи лигага қайтиш ва иккинчи группадаги пешқадам командалар билан беллашиб ғалаба қозониш қийин бўлади.

Ўйин 0:0 ҳисоби билан тугади.

* * *

РСФСРнинг бешинчи зонасида беллашаётган «Б» класс командаларининг ҳам навбатдаги учрашуви бўлиб ўтди. Учинчи турда «Политотдел» колхозининг футболчилари областимизнинг иккинчи командаси — «Химик» (Чирчиқ) билан учрашди. Бу учрашув ҳам дуранг бўлди. Ҳисоб 0:0.

Тўртинчи турда Андижоннинг «Спартак» командаси яна муваффақиятга эришди. Бу иноқ ва аҳил коллектив «Салют» (Каменск-Уралск) футболчилари дарвозасига жавобсиз учта тўп киритдилар. «Нефтяник» (Фарғона) ҳам «Строитель» (Курган) командасини ана шундай ҳисоб билан мағлубиятга учратди. Самарқанд спартакчилари Тюмень футболчиларини 1:0 ҳисобида енгдилар. Чирчиқнинг «Химик» командаси «Локомотив» (Оренбург)ни ўз майдонида 2:1 ҳисобида енгди.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

АСВОН

(СПРАВКА)

□ □ □

Асвон сўзи, араб тилида Нубий саҳросига кириш дарвозаси маъносини англатади.

Улкан тўғон қурилиши бошланганидан кейин бу район жуда ҳам гавжум бўлиб қолди. Нил дарёсининг тўсилиши кишиларда жуда катта қизиқиш туғдирмоқда. Чет элликлар ва мамлакат аҳолиси бу ерга тўхтовсиз келиб туришибди. Ҳар куни Қоҳирадан Асвонга экспресс поезди қатнаётир. Қоҳира аэродромидан ҳар куни «Вайкунта» самолёти парвоз қилади. Президент Носирнинг буйруғига мувофиқ ҳукуматнинг раҳбарлари, министрлар, губернаторлар, генераллар, дипломантлар Нил дарёсини тўсилгунга қадар бориб кўрдилар.

Африка қитъасида ғоятда катта бўлган Асвон тўғони қурилишига БАР томонидан министр Сидқи Солимон, СССР томонидан эса бош совет эксперти икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ А. П. Александров раҳбарлик қилмоқда. Ўртоқ Александров президент Носирнинг декрети билан «Нил марвариди» ордени билан мукофотланган. Қурилишдаги араб ишчилари юқори малакали совет ишчилари ва мутахассислари раҳбарлигида мамлакатимиздан етказиб берилган машиналарни мароқ билан ишлатмоқдалар. Бу қудратли машиналарда Минск, Воронеж, Свердловск, Челябинск ва Тошкент саноат корхоналарининг тамғаларини кўриш мумкин.

СССР билан БАР ўртасида Асвон тўғони биринчи навбатини қуриш ҳақида 1958 йил декабрь ойида шартнома тузилган эди. 1960 йил август ойида эса қурилишнинг иккинчи навбати ҳақида ҳам алоҳида шартнома имзоланди. Тайёргарлик ишлари пухта бажарилгандан сўнг, 1960 йил январь ойида баланд Асвон тўғонининг қурилиши бошлаб юборилди.

Тўғон қурилиши билан 130 миллиард кубометр сув сиғадиган сув омбори вужудга келади, 1,3 миллион гектар янги ерларни ўзлаштириш имконияти туғилади. Шунингдек, 2,1 миллион киловатт қувватга эга бўладиган гидроэлектростанция барпо этилади. Бу электростанция йилига 10 миллиард киловатт-соат, яъни ҳозирда БАР да ишлаб чиқарилаётган электр энергиядан икки марта кўп энергия ҳосил қиладиган бўлди. Бу энергиядан Қоҳира, Александрия, Суэц, Порт-Саид ва бошқа шаҳарлар фойдаланади.

1964 йилда қурилишнинг биринчи навбати тугалланади. Каналлар, олтита туннель, гидроэлектростанция биноси, сув қабул қилувчи жой, туннелга келадиган сувни тартибга солиб турувчи иншоотлар битказилади, 1964—65 йиллардан бошлаб БАРнинг ўрта қисмидаги 280 минг гектар ерни доимий суғориб туриш мумкин бўлади. Дунёда энг катта бўлган ва Носир деб аталувчи сув омборига шу йилдан сув тўплана бошлайди.

Қурилишнинг иккинчи навбати бажарилганида ГЭС машина залига қуввати 175 минг киловаттга тўғри келадиган 12 та турбина ўрнатилади. Планга мувофиқ, Асвон тўғони 1970 йилда қуриб битказилиши керак. Аммо биринчи навбат қурилиш ишларининг тез бажарилганлиги бу катта иншоотни 1969 йилдаёқ тугаллаш мумкинлигини кўрсатмоқда. Асвон ГЭСи 1967 йилда электр энергияси бера бошлаши лозим.

Бу улкан қурилиш натижасида 500 километр узунликка чўзилган сув омбори ҳосил бўлади. Шу муносабат билан сув тўпланиши кутилган жойлардан нубийларнинг кўпгина хонадонлари, бутун-бутун қишлоқлар бошқа ерга кўчирилаётир. Планда белгиланган 50 минг кишидан ҳозир 30 мингги кўчирилиб бўлди. Асвондан 40—50 километр шимолда Ком-Омбо районида 32 та нубийлар яшайдиган янги қишлоқ пайдо бўлди. Бу қишлоқларнинг қурилишида асосан давлат катта ёрдам кўрсатди.

Асвон қурилишида 30 мингдан ортиқ киши ишламоқда. Шулардан 1800 киши совет мутахассислари, ишчилари ва хизматчиларидир. Қурилишда тўрт йил мобайнида маҳаллий аҳолидан 6,5 минг мутахассис кадр тайёрланди.

Нил дарёси тўсилиши билан унинг сувлари канал ёрдамида ГЭС биносининг 6 та туннели орқали ўтиб қуйи канал бўйлаб яна ўз йўлига тушиб олади.

Асвон қурилиши БАРнинг иккинчи беш йилликда қурилишни мўлжаллаган саноат корхоналарини ва асрлар давомида қақраб ётган ерларни энергия ҳамда сув билан таъминлашда фавқулодда жуда катта аҳамиятга эгадир.

Бугун Нил дарёси бўғилади. Ана шу тарихий кунларда Совет ҳукумати бошлиғи ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг Бирлашган Араб Республикасига дўстлик визити билан келиши мамлакатда жуда катта тантанага, умумхалқ шодиёнасига айланиб кетди. Бу визит БАР ва СССР ўртасидаги яхши традицион дўстликни янада мустаҳкамлайди.

А. ОМИЛОВ, географ.

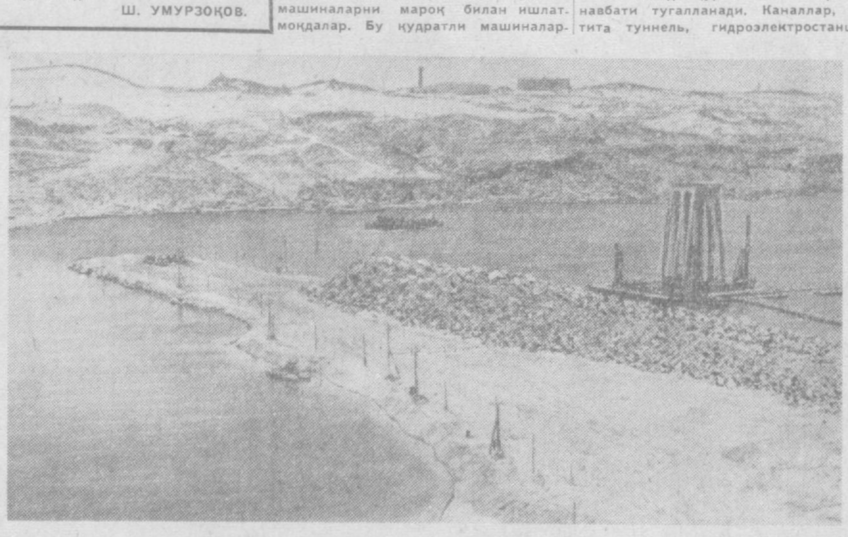

Қадимий Нил дарёси 13 майдан бошлаб инсон қўли билан яратилган янги ўзан бўйлаб оқа бошлайди. У Асвон сув узели иншоотлари томон йўл олади. ТАСС махсус мухбири В. Будан фотоси.

«ВОЕННИЕ ЗНАНИЯ» ЖУРНАЛИ ЧИҚАБОШЛАДИ

Армия, авиация ва флотга кўмаклашувчи Бутуниттифоқ Қизил Байроқ орденли (СССР ДОСААФ) жамияти ва граждан мудофаасининг органи «Военние знания» журнали чиқабошлади.

«1964 йил» сарлавҳали редакцион мақолада Мудофаа Жамиятининг активлари, бошланғич ташкилотлар, граждан мудофаасининг шахсий составидаги олдида турган вазифалар ҳақида фикр юритилади.

Шунингдек журналда Совет Иттифоқи Маршали В. Чуйковнинг «Аҳолини ҳимоя қилиш — граждан мудофаасининг асосий вазифаси», «Илғор тажриба мактаби» рубрикаси остида «Шарқ юлдузи» колхозининг раиси, қутқариш отрядининг командири Ҳ. Турсунқуловнинг «Маршдаги отряд» мақоласини ҳам ўқишингиз мумкин.

БЎЛАЖАК ПАЗАНДАЛАР УЧУН

Пойтахтимиздаги савдо техникуми қошида 28-янги ўқув ишлаб чиқариш ошхонаси ишга туширилди. Ўқувчилар техникумда олган назарий билимларини шу ернинг ўзида, амалда синаб кўриш имкониятига эга бўлдилар.

М. ҲАМРОЕВ.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИЗОР

13 МАЙДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00— **Уйлаб топ** (кичкинтойлар учун). 18.35 — **Телевизион янгиликлар,** 18.55 — **Болгария табассуми** («Жаҳон харитаси олдида» циклидан). 19.15— **Поэзия ва музика** (топишмоқ). 19.45 — **Реклама ва эълонлар,** 19.50 — **Эзоп** (телевизион фильм-спектакль).

21.15 —**Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 21.20 — **Паррандачиликни саноат асосида йўлга қўяйлик,** 21.40 — **Шарқ классик шоирлари лирикаси совет композиторлари ижодида,** 22.25 — **Телевизион янгиликлар,** 22.45 — **Ёшлар овози** (қозоқ тилида эшиттириш ва концерт).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 21.15 —**Юбилей қурилишлари,** 21.35 —**Лилея** (фильм-балет).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/V кеч соат 8 да **Катта концерт.** СССР халқ артистлари, Ўзбекистон ССР халқ артистлари ва хизмат кўрсатган артистлар қатнашади. 14/V да **Дон Жуан.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бино) — 13/V да **Биринчи муҳаббат.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (қишки бино) — 13/V да **Катта концерт,** 14/V да **Паранжи сирлари.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Тақдир ноғоралари — «ВАТАН», «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Биринчи троллейбус —«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (кеч соат 5 дан 8-20 минутгача).

Олтой сўнмоқлари — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун) «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

«Ҳинд маликаси» шарпаси (кундуз соат 4 гача). **Жунгли** (кеч 9 дан) — «ИСКРА».

Тиниб-тинчимас жиян — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10, кундуз 2 ва кеч 8 да).

Хотиржамликка ўрин йўқ (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кеч соат 5 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(Сеанслар кеч соат 8 ярим ва 10 яримда)

Бўрилар орасидаги яланғоч — «ОКТЯБРЬ», «ВАТАН».

Истамбул хазиначисининг мероси — «ФЕСТИВАЛЬ».

ГРАЖДАНЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

И Т Л А Р

шу йил 30 июлгача

БЕПУЛ

рўйхатга олинади,

ҚАЙТА РЎЙХАТ ҚИЛИНАДИ, ҚУТУРИШ КАСАЛИГА ҚАРШИ ЭМЛАНАДИ

ва гижжага қарши дориланади.

Кўрсатилган муддатгача рўйхатдан ўтказилмаган итлар эгалари қўлидан олинади.

РАЙОН ВЕТЕРИНАРИЯ ШИФОХОНАЛАРИНИНГ АДРЕСИ:

Фрунзе районида — Шелковичная кўчаси, 10-уй.

Куйбишев районида — Обсерватория кўчаси, 27-уй.

Киров районида — Обсерватория кўчаси, 27-уй.

Октябрь районида — Чиғатой кўчаси, 29-уй.

Ленин районида — Ипподромная кўчаси, 184-уй.

Чилонзор районида—Шелковичная кўчаси, 10 уй ва Чиғатой кўчаси, 29-уй.

Шаҳар ветеринария-санитария станцияси.

Тошкент шаҳар, Боксёр кўчаси, 41-уйда турувчи **Мухтасар Шовозбековна Давронованинг** Андижон область, Тентаксой станцияси, Шўро кўчаси, 127-уйда турувчи Неъматжон Мирзабоевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Киров район халқ судида кўрилади.

Кафанов кўчаси, 35-уйда турувчи **Алик Ғайбуллаевич Авизовнинг** Олмазор кўчаси, Янгилик тупик, 6-а уйда турувчи Фердавс Абдулхаевна Авизовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район халқ судида кўрилади.

Парашют кўчаси, 11-уйда турувчи **Рисқи Алимович Алимовнинг** шу уйда турувчи Марҳамат Искандаровадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного, сельского областных и городского Советов депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: редактор — 29004. Редактор ўринбосари—25885. Масъул секретарь—34808. Идеология бўлими—31936. Саноат ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими—33786. Қурилиш ва партия ишлари бўлими—33786. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими—29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими—26232. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлими—28761. Ахборот ва спорт бўлими—33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими—34048. Эълонлар бўлими—28142. Коммутатор—30249 дан 30258 гача.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 06631. ИНДЕКС 64695. Нашр. № 1752.

8